

THOUGHTS

LETO-YEAR

37

NOVEMBER

1988

200

AVSTRALIJA

Moj dom

misli

Slovenija

Moja dežela

A četudi
si obilo
sreče
dalje
nas tam,
vendar
bode se
tožilo,
stari dom,
po tebi
nam ...

/j. Stritar/

K naslovnii slici: Tudi avstralski buš (na slici je ob Porongorups Reservo-riju v W. A.) ima svojo lepoto. . .

+ + +

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

DNE 23. oktobra je minilo pet-najst let od smrti prejšnjega uredni-ka MISLI, o. Bernarda Ambrožiča. Kdor ga je imel priliko poznati in spoznati, bo priznal, da je bil zaslu-žen mož, ki je v življenju veliko storil za Slovenijo v svetu, prej v Ame-riki, potem tukaj med avstralskimi Slovenci. Bil je pravi vihar, ki je kljuboval vetrovom in nevihtam od leve in desne. Uredništvo MISLI je prevzel kmalu po prihodu v Avstra-lijo leta 1955 ter jih urejeval in u-pravljaj do svoje bolezni leta 1972. Tudi njim je dal svoj pečat. Njemu se imajo zahvaliti, da niso zvozenele in niso postale petelinček na strehi, ki se obrača po vetru – kakor neka-teri zamejski in zdomski listi, ali pa posamezniki, ki jih je premagal o-portunizem ter so se prodali. Tudi meni je bilo zlepa in zgrda ponuje-no že marsikaj, če bi MISLI začele trobiti v drug rog. . .

Današnji dogodki v domovini pa zgovorno dokazujejo, kako je imel pokojni urednik prav in kako parv imajo MISLI, da so šle ves čas po ravni poti brez ovinkov. Morda so s tem koga odbile, od časa do časa iz-gubile kakega naročnika ter dobile nalepko, da "ne ljubijo domovine" – krivica, ki najbolj boli. Saj so prav iz ljubezni do naroda in resnice šle po ravni poti, kakor tudi v do-movini danes vre, ker je ljubezen do domovine in naroda mnogim kon-čno le odprla oči. MISLI so jih ime-le odprte ves čas, hvala Bogu!

– Urednik in upravnik

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language – Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Establish-ed) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia – Izdajajo slovenski frančiškani v Avstra-liji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 – Tel.: (03) 861 7787 – Poštni naslov: MISLI, P.O.BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1988 (Subscription) \$ 7.-; izven Avstralije (Overseas) \$ 13.-; letalsko s posebnim do-govorom. – Naročnina se plačuje vnaprej – Poverjenišvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo – Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema – Za članke objavljene s podpisom od-govarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel.: (03) 387 8488

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) – Izdal Slovenian Research Center of America – Cena I. dela 8.- dol., II. dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO – BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) – A. L. Ceferin (ed.) – Cena 11.- dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI – SLOVENIAN FOLK SONGS – A. L. Ceferin (ed.) – Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.- dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. – Komac - Škerlj – Cena 11.- dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM – Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. – Cena vsem trem delom skupaj 12.- dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. – Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.- dol. (Posamezne knjige: 7.-, 9.- in 28.- dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I.del. – Odlična študija razvoja dogodkov 1941 – 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. – Cena 13.- dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE – Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. – Cena vezani knjigi 13.-, broširani pa 10.- dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE – Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. – Cena 10.- dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK – Zanimivo domače pisana avtobiografi-ja pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.- dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO – Izjave prič o tehar-skih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.- dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI – Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. – Cena 2.- dolarja.

PRED VRATI PEKLA – Pretresljiv opis življenja v ljubljanskih zapo-rih po vojni – Franc Sodja CM – Vezana 10.-, nevezana 8.- dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS – Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.-, broš. 10.-dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA – Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izšel v Argentini. – Cena broširani knjigi 15.- dolarjev.

ZEMlja SEM IN VEČNOST – Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.- dol.

MATI, DOMOVINA, BOG – Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.- dol.

LETNIK 37 – ŠT. 11

NOVEMBER 1988

VSEBINA:

Novembrska molitev

– Po H. Oosterhuisu – stran 289
Dan vseh živih

– Franc S. Finžgar – stran 290
Molimo in zaupajmo! – Poziv
jugoslovanskih škofov k molitvi
in ljubezni /okt.88/ – stran 291
40 let našega naseljevanja

– A. L. Ceferin – stran 292
Ni časa... – črtica

– Ivan Lapuh – stran 294
Matica pokojnih – stran 295

V dveh stoletjih... – Začetek
in rast kat. Cerkve v Avstraliji
– P. Ciril – stran 297

Rojaku v tujino – pesem
– Marija Brenčič – stran 299

Iz središča sv. Cirila in Metoda,
Melbourne

– P. Bazilij – stran 300
Izpod Triglava – stran 302

Žena v Sv. pismu – /O vdovah/
– P. Tone – stran 304

Iz središča sv. Rafaela, Sydney
– P. Valerijan – stran 306

Premakljivi svečnik – roman
– Lojze Kozar – stran 308

Naše nabirke – stran 308
Oprosti, žare! – črtica

– Žarko Petan – stran 309
Po smrti – pesem

– Simon Jenko – stran 311
Središče svete Družine, Adelaide

– P. Janez – stran 312
Moja smrt – F. Sodja – stran 313

Z vseh vetrov – stran 314
Kotiček mladih – stran 316

Križem avstralske Slovenije
– stran 317

Smeh je najboljšo zdravilo
brez recepta... – stran 320

Novembrska molitev

GOSPOD, našim očem naklanjaš svetlobo. Hotel si, da se rodimo in nas nisi ustvaril za temo, ne za smrt. Bodi usmiljen z nami in poslušaj naše prošnje!

GOSPOD, nakloni svoj mir vsem umrlim iz naše srede, ki počivajo na tej peti celini, pa tudi vsem tistim, ki ležijo v slovenski zemlji ali drugod po svetu in so nam bili blizu. Ne moremo verjeti, da so bila njih življenja zama, da bi bilo z njih smrtjo izgubljeno vse, kar so nam pomenili. Kakor so oni upali vate, tako tudi mi zaupamo, da bodo še naprej živi pri Tebi.

GOSPOD, zahvaljujemo se Ti za vse te ljudi, ki so nam bili tako dragoceni. Zahvaljujemo se Ti za vsa prijateljstva, ki so jih začeli, za mir, ki so ga prinjali v našo sredo. Prosimo Te, naj njihova življenja koristijo nam in vsemu svetu. Naj mi in tisti, ki pridejo za nami, spoštujejo vse, kar je bilo njim sveto.

PROSIMO TE, naj bomo vsi, ki smo bili z njimi povezani, tudi zdaj, ko so odšli od nas, še globlje povezani med seboj. Skupaj naj v prijateljstvu in miru na zemlji spoznamo Tvojo obljubo, da nam boš ob smrti stal ob strani.

PROSIMO TE za nas, ki so nas prizadele in preizkusile smrti toliko znancev. Pomagaj nam, da ne bi vztrajali v žalosti, da ne bi postali zaslepljeni in osamljeni, ampak da se bomo znova upali predati življenju.

PROSIMO TE za tiste, ki še naprej žive v žalosti. Naj bi se zavoljo Boga in umrlih vzravnali iz svojega obupa. Pomagaj, da bi tudi oni našli človeka, ki bi znal poslušati, tolažiti in pomagati.

PROSIMO TE za vse, ki morajo živeti s praznim sedežem ob sebi, za tiste, ki žalujejo za svojim otrokom, svojim staršem, sozakoncem, prijateljem... In za vse, ki jih je kakor koli prizadela človeška trdota. Naj ne mislijo, da je zlo močnejše od dobre.

PROSIMO TE za umirajoče, za katerimi nihče ne žaluje, kakor nihče ne objokuje kamna ob poti; za pogrešane v vojni in ujetništvu, za samomorilce, za vse na smrt osamljene – da bi jih Ti slišal in jih ohranil v svojem srcu.

VSE TO PROSIMO TEBE,

KI SI BOG ŽIVIH IN ŽE POKOJNIH. AMEN.

/Po Huubu Oosterhuisu/

DAN VSEH ŽIVIH

PA zapoje zvonovi na Vse svete. Slovesno, veselo potrkavajo. Ljudstvo gre v cerkev vse pražnje: bele rute se bleste, židane; vesele obleke, kakor bi šle na svatbo. Saj gredo v cerkev, da pozdravijo brate in sestre na nebeški svatovščini. Vsak svojega patrona, svojo patrono: sv. Janeza in Tomaža, Primoža in Felicijana, pa Marijo in Magdaleno, Uršulo in tisoč njenih devic - mučenic, deklico Nežo in kmetico Radgand - sto in sto imen veselih nebeščanov. To je dan vseh živih, triumf zmagovalcev!

Pa hitro se nagne jesensko sonce. Iz lin se oglasijo zvonovi; nič več slovesno: počasi, žalostno, zategnjeno. Spet vro množice k fari, vse v črnem. Židane bele rute so izginile. Žalna obleka povsod. Pogledaš po cerkvi - vse kakor pregrnjeno z mrtvaškim prtom. In tedaj molijo, molijo očenaš za očenašem za ranjke. Nato na grobovih vse kleči, svečke gore, solze teko, zvonovi pa jokajo, jokajo...

Večer se bliža. Še bolj živo zagore svečke, vse pokopališče je morje lučic, morje ljubečih src - en sam plamen ljubezni.

Počasi se trgajo ljudje z grobov. Zamišljeni gredo na domove. Tam nič šale, nič smeja. Onstranstvo čutijo, z rajnimi se pogovarjajo, v mislih, v ljubezni kot nekdanj. Večerja ni taka kakor na praznik. Hitro pojedo. Gospodar vstane - zvonovi so ga poklicali - sname s stene rožni venec. Zvoni, zvoni, dolgó, dolgo v noč. Družine po vasi kleče in molijo vse tri dele rožnega venca. In še in še očenaše: za očeta, za mater, za tete in botre, za sina padlega v vojni... Nato se tiho poizgube po sobah in ležejo in še in še jih spremlja večnost: nebesa, vice, morda... Bog nas varuj!

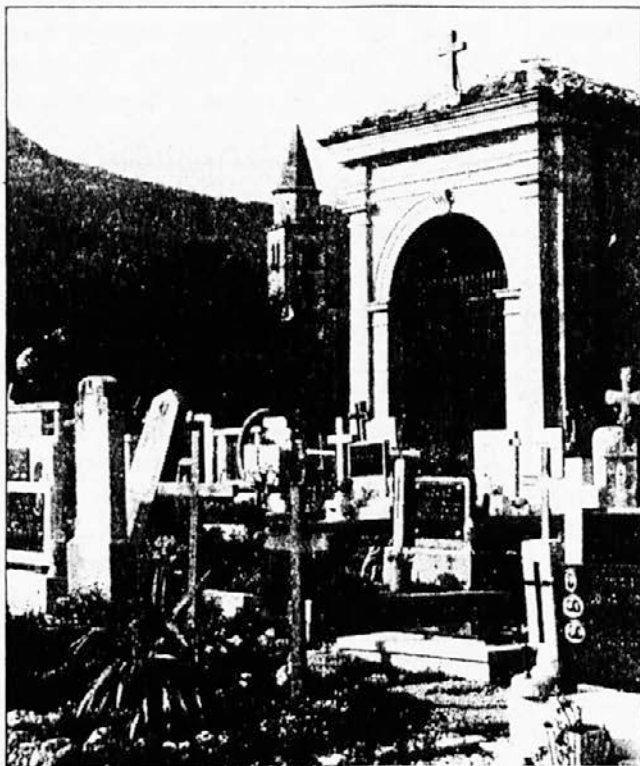
Ni še svita zjutraj. Ob trdi temi se spet oglasijo zvonovi. Vsa družina se zbere in spet molitev, molitev, dolga in iskrena kot prejšnji večer.

Ko se vrnejo vnovič s pokopališča, že čakajo na gospodinjo "prešcarji" - revni dečki, bajtarski in gostiški; bisage imajo in vreče; milodarov prosijo - za duše v vicah. Gospodinja deli hlebčke - "prešce" - za duše v vicah, za večni mir in pokoj naših...

To so duše našega naroda, ki žive iz vere. Smrt boli, toda njih smrt ni obup - je sveto upanje.

FRANC SALEŠKI FINŽGAR (1938)

... tisto tiho
domovanje,
kjer mnogi spe
nevzdravno
spanje,
kjer kmalu, kmalu
dom bo moj
in - tvoj...
(S. Gregorčič)

Molimo in zaupajmo!

Resnost razmer v naši rodni domovini nam zgovorno prikaže tudi sledeči POZIV JUGOSLOVANSKIH ŠKOFOV k molitvi in ljubezni. Še Slovenija v svetu naj se pridruži!

NATANKO pred letom dni smo škofje z zasedanja Jugoslovanske škofovske konference v Splitu povabili vernike k molitvi v našem času. Vabilo smo utemeljili s težavnimi razmerami, v katerih živijo naša Cerkev, naša družbena skupnost in večina prebivalcev naše domovine.

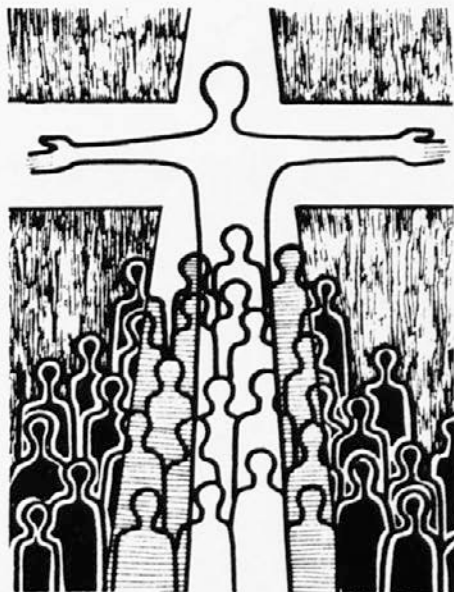
Sednji položaj nas je ponovno spodbudil, da se obrnemo na naše vernike in vse ljudi dobre volje.

Najprej bi radi utemeljili stališče, s katerega vam govorimo: "Cerkev ima odrešenijski in eshatološki cilj, ki ga je mogoče v polnosti doseči šele v prihodnjem veku. Toda že tukaj na zemlji je navzoča, zbrana iz ljudi, to je udov zemeljske družbe, (. . .) Tako Cerkev, ki je hkrati vidna družba in duhovno občestvo, potuje skupaj z vsem človeštvom in doživlja skupaj s svetom isto zemeljsko usodo. (. . .) Cerkev torej pri uresničevanju svojega odrešenijskega cilja ne le posreduje človeku delež božjega življenja, ampak na nek način tudi razliva na ves svet tisto luč, ki jo izžareva to božje življenje. To drugo izvršuje Cerkev najbolj s tem, da ozdravlja in dviga dostojanstvo človeške osebe, da utrjuje povezanost človeške družbe in da vsakdanjo dejavnost ljudi prepaja z globljim smislom in pomenom" (CS 40). Naloga in dolžnost Cerkve je ljudem pomagati, da bodo v luči božje resnice pravilno presojali znamenja časa.

Zato pozivamo vse, da v zapletenih razmerah našega časa spoštujejo temeljne pravice vsakega človeka in vsakega naroda, kajti brez pravičnosti ni mogoče graditi prihodnosti, ki bi bila vredna človeka in skupnosti.

Zaradi tega vse vabimo k resničnemu dialogu v duhu vzajemnega spoštovanja in razumevanja. Samo v duhu resnice, pravičnosti in ljubezni je mogoče reševati vsa sporna vprašanja in graditi mimo in plodno skupno življenje.

V svetu je dejavno tudi zlo in "skrivnost brezpravnosti", ki pogloblja človeško nemoč, zato potrebuje-

mo božjo pomoč. Zato naše vernike ponovno pozivamo k vztrajni in zaupljivi molitvi, kakor smo to že naredili lansko leto.

Naše mišljenje in delovanje mora biti vedno zvesto evangelijskim načelom, zato vam kličemo v spomin nekatere misli božjega Odrešenika: "Ne sodite, da ne boste sojeni. Kakor namreč sodite, tako boste sojeni, in kakor merite, tako vam bo odmerjeno (Mt 7, 1 - 2). V odnosu do drugih se držimo zlatega evangelijskega pravila: "Vse, kar želite, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim!" (Mt 7, 12). Poslušajmo tudi sv. Pavla, ki nas opominja: "Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega! Drug drugega ljubite z bratovsko ljubeznijo. Tekmujte v medsebojnem spoštovanju. Ne popuščajte v vnehi, temveč bodite goreči v duhu, služite Gospodu! Veselite se v upanju, potrpite v stiski, vztrajajte v molitvi . . . Pred vsemi ljudmi skušajte delati dobro. Če je mogoče, kolikor je odvisno od vas, živite v miru z vsemi ljudmi" (Rim 12, 9 - 12. 17 - 18).

Po neizrekljivi ljubezni Boga Očeta vsemogočnega smo združeni z božjim ljudstvom. Živimo in delajmo v ljubezni, kakor se spodobi božjim otrokom. V vseh težavah, osebnih in skupnih, zaupajmo v Jezusa Kristusa Odrešenika človeštva in v priprošnjo naše nebeske Matere Marije. Molimo, naj nas vse razsvetli Sveti Duh, da bomo lahko prispevali k moralni prenovi, ki je nujno potreben pogoj za razreševanje krize in lepšo prihodnost.

V Zagrebu, 13. oktobra 1988

VAŠI ŠKOFJE

40 let našega naseljevanja

SLOVENCİ se prištevajo med narode izseljencev in približno ena tretjina slovenskega rodu živi izven slovenske države in zamejstva. Slovenci žive po vseh evropskih državah, še več pa v prekomorskih. Od teh jih je največ v ZDA, Kanadi, Argentini in Avstraliji.

O številu izseljencev ni točnih podatkov. Uradni podatki iz držav priseljevanja so večinoma nepopolni in prikrojeni različnim interesom. To velja za zadnjih sto let, vse odkar so se Slovenci začeli izseljevati iz Avstro-Ogrske in pozneje iz Jugoslavije. V Avstraliji pa so statistične službe tudi vprašanje različnih definicij in kriterijev, kljub temu, da so podatki v zadnjih desetletjih le boljši.

Letos proslavljamo v Avstraliji dvesto let evropskega naseljevanja. Vemo, da med prvimi naseljenci ni bilo Slovencev. Pozneje naletimo na kakšno slovensko ime pred prvo svetovno vojno in nekaj več pred drugo. V večjem številu pa so se Slovenci šele naseljevali na peti celini od leta 1948 naprej, ko je avstralska vlada začela sprejemati tudi begunce iz evropskih povojnih taborišč. V tej prvi skupini naseljencev je bilo tudi precej primorskih in koroških rojakov, ki niso hoteli ostati še naprej pod italijansko ali avstrijsko oblastjo. Tako že štejemo štirideset let slovenske prisotnosti v Avstraliji po koncu zadnje vojne.

Kadar govorimo o življenju posameznika, so štiri desetletja lahko pol življenjske dobe. V društvenih aktivnostih so dobe krajše in naša prva slovenska generacija v Avstraliji je večinoma že opravila svoje delo. Zdaj se druga generacija prilagodi svojim potrebam. Z mladino pa že prehajamo v tretjo generacijo, za katero so vprašanja spet drugačna.

Avstralska vlada se je po dobljeni drugi svetovni vojni odločila iz gospodarskih kot obrambnih razlogov, da s priseljevanjem prebivalstva poveča število potrebnih delovnih sil. Po izdelanem programu vseljevanja so bili sprva iskani bolj Britanci in potem šele severni Evropejci. Teh ni bilo dovolj in so zato pričeli sprejemati še druge begunce. Nekaj iz človekoljubja, nekaj iz potrebe. Potem so odprli pot priseljencem iz Italije, Grčije in drugih držav. V tem času je Jugoslavija imela še zaprte meje.

Prvi Slovenci, ki so prišli po zadnji vojni v Avstralijo, so bili begunci, ki so zapustili domovino zaradi nasprotovanja komunizmu. Nekateri so bili v zavezniških vrstah že med vojno ali takoj po njej. Potem so

v Avstraliji

bili tudi še begunci, ki so preživeli okupatorska delovna in koncentracijska taborišča, ali nasilno preseleitev v tuje kraje. Jugoslovani so po vojni izgnali čez mejo Slovence obtožene nemčurstva in mnogim se je zgodila krivica. Med temi je bilo največ svojcev in simpatizerjev domobrancev. Domobranci so se z orožjem borili proti partizanom in so se ob koncu vojne umaknili na Koroško ter se tam predali Angležem. Ti so jih kot "nemške kolaboracioniste" vrnili v Jugoslavijo, kjer so novi oblastniki večino takoj likvidirali.

Slovenci so bili v prvih letih priseljevanja najbolj medsebojno povezana skupina. Delili so si težka povojna leta po evropskih taboriščih in začetne težave v novi deželi. Naseljenci, ki so prišli v Avstralijo v prvem povojnem desetletju, so morali izpolniti pogoj vstopnega dovoljenja s tem, da so prvi dve leti delali državi potrebno delo na odkazanem mestu. To je bilo težko za družine. Možje, očetje na delu v oddaljenih krajih, ostala družina pa v taborišču toliko časa, da so lahko s prihranki kupili kos zemlje in si — dostikrat s pomožjo prijateljev — zgradili hišo. Nera-zumevanje angleščine, neupoštevanje poklicnih kvalifikacij in v mnogočem drugačno življenje od prejšnjega — to so bili težki, zares prionirski začetki življenja prvih slovenskih naseljencev v Avstraliji. Saj so bili — z izjemo pomoči s strani slovenskih duhovnikov, cerkvenih organizacij in nekaj mednarodnih organizacij za preseljevanje beguncev — prepuščeni sami sebi.

Slovenskim izseljencem so najbolj pomagali slovenski izseljenski duhovniki. Za povezavo ljudi so začeli verska središča, ki so bila tudi prva kulturna središča, zgradili so cerkve, vodili hostele, skrbeli za službe novodošli in intervenirali pri oblasteh. Ustanovili so mesečnik "Misli", začeli Slomškovo šolo za ohranitev slovensčine med mladino. Slovenci so začeli ustanavljati tudi klube in graditi svoje domove za družabne in kulturne ter športne aktivnosti. Skoraj vsak klub je v gotovem razdobju razvil svojo etnično šolo, skupino

narodnih plesov, knjižnico in podobno. — Vse to je bilo prostovoljno delo, večinoma brez tujih podpor ali pomoči.

Vsi poznejši priseljenci so imeli lažje. Odpadlo je dvoletno obvezno delo. Lažje so dobili delo preko prijateljev in znancev. Slovenci so tudi sčasoma pridobili na ugledu kot dobri delavci, kar v tujini najbolj šteje.

Eden največjih uspehov je bila vpeljava in priznanje slovenščine kot predmeta proste izbire v avstralski šolski sistem. Želja staršev, volja študentov in pa delo učiteljev ter strokovnjakov, ki so izdejsvovali in omogočili pouk; dalje pošiljke izbranih učnih knjig prijateljskih slovenskih profesorjev iz Trsta in Amerike (Jevnikar, Gobec), vse to je pripomoglo, da se slovenščina v Avstraliji poučuje nepretrgano od leta 1976 dalje. Tisk, etnični radio in televizija, založba knjig, literarno in umetniško udejstvovanje so delo požrtvovalnih posameznikov in seveda organizacij. O tem se že lahko pišejo knjige. Ni pozabiti, da so to ustvarili s svojim delom, voljo in sposobnostjo prav tisti Slovenci, ki so se izselili vsled svojega verskega, etničnega, političnega pogleda ali boljših možnosti zaposlitve.

Druga večja skupina Slovencev, ki se je priselila v Avstralijo, je že nekaj časa živela v Titovi Jugoslaviji. Ti so ilegalno prekoračili mejo - to je brez dovo-

ljenja — v Avstrijo ali Italijo, kjer so zaprosili za politični azil. Po zasliševanju so dobili status političnega begunca in bili večinoma odposlani v begunska taborišča. Tam so potem lahko mesece ali pa tudi dalj čakali na izselitev v prekomorske dežele. Ostali so bili vrnjeni domov in kaznovani.

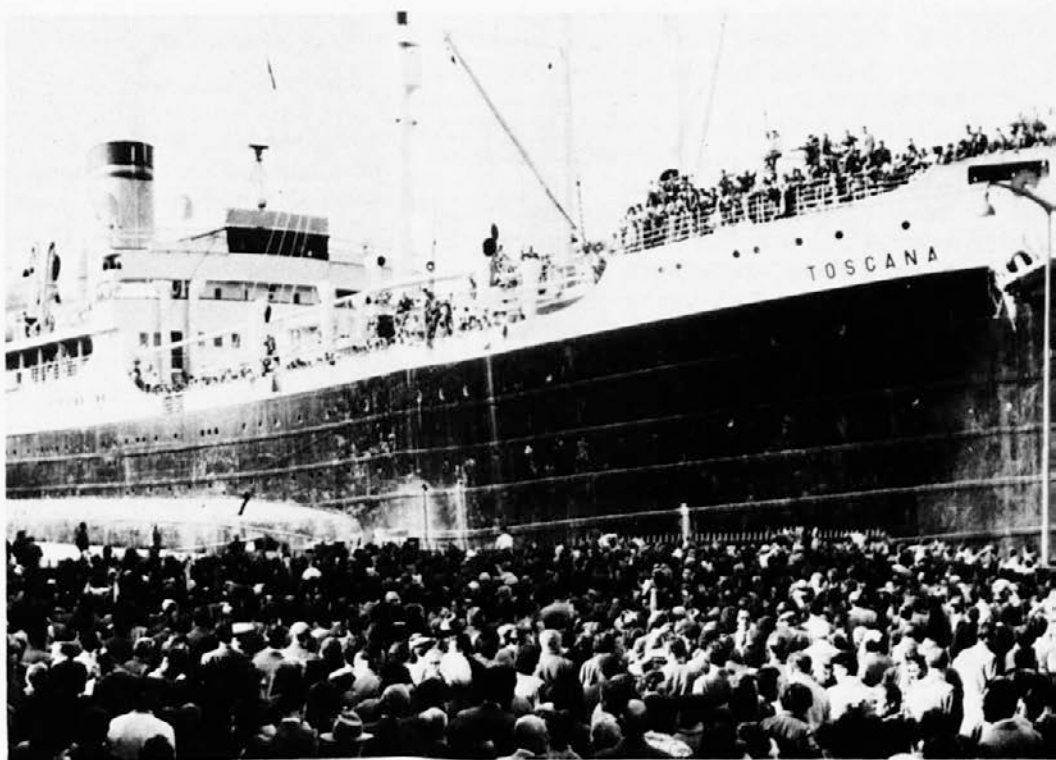
V šestdesetih letih pa je Jugoslavija odprla svojim državljanom meje. Stotisoči so odhajali za boljšim zaslužkom na pogodbeno začasno delo v zahodne države, mnogi od teh v Avstralijo. Zaposlitev je bila regulirana z obojestranskimi pogodbami. Nekateri Slovenci se po preteku zaposlitve niso vrnili, ampak so se za stalno naselili v Avstraliji.

Priseljevanje Slovencev se nadaljuje, vendar je izbira vedno bolj selektivna. Avstralija predvsem potrebuje visoko kvalificirane delavce, ki pa jih potrebujejo tudi po evropskih državah.

Za ne- ali pol-kvalificirane industrijske delavce skoraj ni zaposlitve in tako kot drugje sestavljajo pretežno večino brezposelnih. V Avstraliji je pri šestnajstih milijonih okoli 600 tisoč brezposelnih. V primerjavi ima Jugoslavija z 23 milijoni prebivalstva dva milijona brezposelnih in še en milijon državljanov na začasnem pogodbenem delu po evropskih državah. Od teh je okoli 600 tisoč zaposlenih in 400 tisoč svojcev.

Ena izmed težav pri statističnih popisih je, da obla- sti zahtevajo bivši jugoslovanski status oziroma drža-

Ena izmed ladij, ki je pripeljala na tisoče iskalcev nove, svobodne domovine v melbournsko pristanišče.

vo, ki je izdala potne dokumente. Avstralskih oblasti ne briga narodnost. Tako obravnavanje se pozna še posebno pri Slovencih. Primorski in koroški Slovenci, ki se tukaj vključujejo v slovensko etnično skupnost, veljajo formalno za Italijane ali Avstrijce glede na njihovo bivše državljanstvo. Celo pri narodnostih, ki prihajajo iz Jugoslavije, je narodna identiteta za avstralske oblasti brez pomena. Seveda je to v prilog ignorantom ali špekulantnim elementom. Ti skušajo trobiti eno jugoslovansko narodnost, ki nima ne jezika in ne narodnega kulturnega obeležja.

V zadnjih dveh avstralskih popisih prebivalstva so bila vprašanja o jeziku, ki ga govorijo doma. Leta 1981 je odgovorilo okoli 15 tisoč, leta 1986 pa le okoli 10 tisoč avstralskih državljanov, da govorijo slovensko.

V Avstraliji je važno za drugo in tretjo generacijo vsake etnične skupnosti, da dobro obvladajo angleščino in tako izkoristijo vse možnosti izobraževanja ter dejansko postanejo enakopravni. Pravtako je tudi važno študirati drugi jezik. In kaj je lažje ter boljše kot učiti se jezik in kulturo svojih staršev!

A. L. CEFERIN

Ni časa...

IVAN
LAPUH

RAHLO je deževalo. Pihal je precej hladen veter in dan je bil bolj podoben jeseni kot pomladi.

Ljudje okrog odprtega groba so se tiščali pod dežniki in se tresli od mraza. Tudi narava je žalovala in sam Bog ve, kolikokrat je bila ta zemljica počitka že močena s solzami.

Ob duhovnikovih besedah pokojnemu Gregorju v slovo je ta nedolžna prst še bolj občutila, kako je bil pokojnik vsem pri srcu.

Nazadnje je duhovnik dodal: "Po naši stari slovenski navadi zmolimo še očenaš za tistega izmed nas, ki bo prvi umrl! Oče naš, ki si v nebesih..."

Kot so malo prej molili očenaš za pokojnega Gregorja, tako so sedaj molili za nekoga, ki prav tako molil ob odprtem grobu. Marsikoga je rahlo stisnilo pri srcu: kaj, če je ta očenaš namenjen meni?...

Dež je pojenjal in ljudje so počasi zapuščali pokopališče. Pri velikih železnih vratih sta se Tine in France zadržala ter se spustila v pogovor. Spomin je obstal v prvih letih življenja v tej novi domovini. Že dolgo se nista srečala, zato sta si imela dosti povedati. Pred leti sta se on in ostali znanci čestokrat sešli. Obujali so spomine na svoje zapuščene domačije, pa tudi zapeli so radi. Gregor, ki so ga vsi poznali po njegovi veseli naravi, je bil tudi vedno med njimi. Bili so povezani med sabo vse od dneva prihoda v novo deželo. Tudi pozneje, ko si je vsak ustvaril topli dom in družino, so se nekaj časa še radi obiskovali. Z leti

pa je vse bolj primanjkovalo časa za ta srečanja.

Že sta se hotela posloviti, ko je Tine počasi, kot bi nečesa prosil, dejal: "Pridi me kaj pogledat, France! Še veš, kje živim?"

"Mislim, da še vem. Le časa mi vedno primanjkuje."

"Vzemi si čas, kot si si ga vzel danes!" je Tine odkrito povedal svoje misli.

"No ja, mogoče se bova kaj srečala ob priliki."

"Pa vendar ne misliš, da takole kot sva se danes?"

"Bog vedi, mogoče pa tudi," je France odgovoril, ko sta že odhajala vsak na svojo stran.

Dnevi so hiteli, z njimi meseci in minilo je leto. Tine je nenadna in zahrbtna bolezen prikovala na posteljo. Spomnil se je na Gregorjevo slovo pred letom dni in tudi na Franceta, ki mu še vedno primanjkuje časa za obisk prijatelja...

Črni oblaki so se začeli zbirati in videti je bilo, da se bo zdaj zdaj vliło. A množice okrog odprtega groba oblaki niso motili: vneto so sledili molitvam duhovnika.

Ob zadnjem očenašu – "za tistega izmed nas, ki bo prvi umrl" – France ni molil. Nemo je zrl v jamo, na prijateljevo krsto, prekrito s cvetjem, dokler ni opazil, da je ostal ob grobu sam. Počasi je dvignil roko, se pokrižal ter začel: "Oprosti mi, Tine, da sem odlašal z obiskom vse do danes. Saj imam čas, le vzeti bi si ga moral, kot si mi pred letom dejal ti. Naj ti bo, prijatelj, lahka tuja zemljica! Počivaj v božjem miru!"

Že se je hotel okreniti, da bi odšel, ko se je nečesa spomnil.

"Zmolim še očenaš za tistega, ki bo..."

Umolknil je za trenutek, potem pa začel počasi in s poudarkom: "Očenaš, ki si v nebesih..."

Vedel je, da je molil za sebe...

MATICA NAŠIH POKOJNIH

Od novembra 1987 do novembra 1988

Kratice pri krajih smrti: (S)- Sydney; (M)- Melbourne;
(A)- Adelaide; (P)- Perth; (G)- Geelong; (N)- Newcastle.

Če znanca, umrlega v zadnjem letu, ni na seznamu, nam prosim sporočite, da ga vstavimo kasneje. Le s sodelovanjem vseh rojakov bo Matica naših pokojnih res čim popolnejša. Za uslugo Bog povrni!

PETREVIČ VIKTOR

r. 10. 6. 24 – Ravne pri Grgarju
+ 1. 11. 87 – Geelong, Vic.

LOZEJ CLAUDIO

r. 13. 10. 65 – ? (S), NSW
+ 6. 11. 87 – Parramatta (S), NSW

MEŽNAR RUDOLF

r. 13. 4. 21 – Guštanj
+ 17. 11. 87 – Mt. Gambier, SA

JERIČ ALOJZ

r. 24. 4. 20 – Komen
+ 18. 11. 87 – Hornsby (S), NSW

TREBAR JOŽE

r. 20. 7. 38 – Kranj
+ 24. 11. 87 – Blacktown (S), NSW

KOVAČIČ LUDVIK

r. 18. 1. 1900 – Komen
+ 27. 11. 87 – N. Shore (S), NSW

JAGAR REGINA r. Horvat

r. 27. 11. 42 – Vadarci, Prekm.
+ 28. 11. 87 – Geelong (?), Vic.

MUNIČ DANIEL

r. 10. 10. 30 – Leupa
+ 7. 12. 87 – Fitzroy (M), Vic.

MILJAVEC MIRKO

r. 4. 8. 18 – Trst
+ 16. 12. 87 – Fitzroy (M), Vic.

BARAGA KRISTINA r. Mlakar

r. 14. 9. 03 – Vrhnik na Notr.
+ 17. 12. 87 – Dandenong (M), Vic.

CEGLAR RUDI

r. 25. 4. 19 – Obrov
+ 1. 1. 88 – Mittagong, NSW

MARCOLA FRANC

r. 21. 7. 22 – Podbela kri Kob.
+ 15. 1. 88 – Leichhardt (S), NSW

KOVAČIČ SREČKO FRANK

r. 5. 1. 23 – ? Prekmurje(?)
+ 16. 1. 88 – Heidelberg (M), Vic.

NEMEC IVAN

r. 23. 6. 25 – Turnišče
+ 19. 1. 88 – RMH, Melbourne, Vic.

KOSI GERDA GISELLA r. Bohla

r. 31. 1. 37 – Gruenwitz, Šlezija
+ 25. 1. 88 – Perth, WA

ŠANGO DARINKO

r. 4. 2. 37 – Privlaka, Dalmacija
+ 28. 1. 88 – Heidelberg (M), Vic.

DEVETAK ANTON

r. 20. 2. 07 – Prvačina
+ 12. 2. 88 – Guilford (S), NSW

GOMBAČ LUDVIK

r. 1. 9. 21 – Harije
+ 12. 2. 88 – Norlane (G), Vic.

KALC MARY

r. 2. 3. 59 – Albury, NSW
+ 14. 2. 88 – Wodonga, Vic.

BREG HELENA r. ?

r. 12. 4. 02 – Krčevina pri Ptuj
+ 18. 2. 88 – Mermaid Beach, Qld.

MARUŠIČ DOMINIK

r. 10. 8. 26 – Opatje selo
+ 28. 2. 88 – Sorrento?, Qld.

KOŠTRIN JOŽE

r. ? Ljubljana
+ ? 2. 88 – Renmark, SA

ERJAVEC IVAN

r. 12. 6. 07 – Pristava pri Igu
+ 6. 3. 88 – RMH Melbourne, Vic.

WEST (KLANJŠEK) VINCENC

r. 19. 3. 26 – Boštanj ob Savi
+ 15. 3. 88 – Keilor Dawn (M), Vic.

ROVTAR ANTONIJA r. Tomšič

r. 22. 4. 16 – Bač (Knežak)
+ 20. 3. 88 – Belgrave (M), Vic.

MARCOLA LUDVIK

r. 3. 8. 27 – Sv. Helena (Tolmin)
+ 23. 3. 88 – Footscray (M), Vic.

NEKREP MARIJA r. Sattler

r. 16. 6. 03 – Radenci pri Negovi
+ 26. 3. 88 – Belmont (G), Vic.

TRATNJEK ŠTEFAN

r. 16. 9. 41 – Gomilice (Turnišče)
+ 28. 3. 88 – Plenty (M), Vic.

MIKULA Rev. Dr. IVAN

r. 29. 10. 04 – Loče ob Baškem jez.
+ 8. 4. 88 – Randwick (S), NSW

ŽITKO LOVRO

r. 9. 8. 09 – Selce pri Pivki
+ 9. 4. 88 – Geelong, Vic.

BRENČIČ SILVANO

r. 1. 3. 51 – Blatna vas, Istra
+ 18. 4. 88 – Auburn (S), NSW

JURŠEVIČ VINKO

r. 15. 11. 14 – Sušak v Istri
+ 18. 4. 88 – ? (B), Qld.

MUSKOVIČ MARIO

r. 9. 7. 59 – Duhiči, Istra
+ 19. 4. 88 – Footscray (M), Vic.

ARČON FRANC

r. 10. 1. 22 – Renče
+ 25. 4. 88 – Sutherland (S), NSW

KROMAR JOŽE

r. 11. 3. 34 – Dolenja vas pri Rib.
+ 26. 4. 88 – Wodonga, Vic.

PRINČIČ GINA r. Pinna

r. ? Sicilija (?)
+ 1. 5. 88 – ? NSW

MARUŠIČ MIROSLAV

r. 18. 8. 21 – Tomaj
+ 5. 5. 88 – E. Doncaster (M), Vic.

KOSI ANTON

r. 21. 7. 37 – Hranjkovci pri Orm.
+ 18. 5. 88 – Melbourne, Vic.

BERGLES HINKO

r. 16. 1. 61 – Celje
+ 25. 5. 88 – N.Dandenong(M), Vic.

TRAGIN MARIO

r. 22. 7. 32 – Brje pri Komnu
+ 31. 5. 88 – Fitzroy (M), Vic.

MAGLICA FRANČIŠKA r. Maglica

r. 14. 3. 03 – Golac pri Kozini
+ 3. 6. 88 – Torrens ville (A), SA

BRUS FRANC

r. 18. 1. 15 – Studenci pri Mar.
+ 5. 6. 88 – Brisbane, Qld.

TORBICA IVANKA r. Gregorin

r. 23. 6. 15 – Ihan pri Domžalah
+ 9. 6. 88 – Newcastle, NSW

HABOR JOHAN

r. 1. 9. 08 – Miletič v Vojvodini
+ 13. 6. 88 – Queanbeyan, NSW

KAPL IVAN

r. 8. 8. 21 – Kalobja vas pri Celju
+ 18. 6. 88 – Adelaide, SA

VALHER MARIJA r. Jarc

r. 16. 3. 05 – Veliki Boč pri Mar.
+ 21. 6. 88 – Thomastown (M), Vic.

PAVLIN FRANK

r. 25. 2. 26 – Ljubljana
+ 24. 6. 88 – Brisbane, Qld.

LUKMAN TONI

r. ? Bled ? (57 let)
+ jun ali jul. 88 – Tweed Heads, Qld.

SKOK VILJEM

r. 24. 4. 36 – Cerovo, Gor. Brda
+ 14. 7. 88 – Manly (S), NSW

KEREC JOHN

r. 7. 12. 30 – ? Prekmurje
+ 19(?) . 7. 88 – Kingsford (S), NSW

HERVATIN MILKA r. Žele

r. 3. 7. 16 – Hrustje pri Pivki
+ 20. 7. 88 – Trst

ZNIDARŠIČ FELIKS

r. 30. 8. 13 – Podlož na Notr.
+ 21. 7. 88 – Cabramatta (S), NSW

GOLENKO HELEN

r. 16. 4. 58 – Melbourne, Vic.
+ 29. 7. 88 – Melbourne, Vic.

LACKNER JOŽEF

r. 6. 3. 16 – Sp. Log pri Kočevju
+ 29. 7. 88 – Wangaratta, Vic.

GRABNER IVAN

r. 29. 5. 36 – Maribor
+ 29 (30). 7. 88 – RMH, Melb. Vic.

IVANČIČ VINKO

r. 8. 1. 29 – Brežnica (Kobarid)
+ 10. 8. 88 – Newcastle, NSW

DEGI MARGARITA r. Kiss

r. 18. 7. 08 – Jazovo, Vojvodina
+ 16. 8. 88 – Greenvale (M), Vic.

FON MAXIMA r. Mozetič

r. 28. 5. 05 – Bilje pri Vipavi
+ 21. 8. 88 – ? Brisbane, Qld.

COLJA MIROSLAV

r. 15. 7. 06 – Tomaževica (Komen)
+ 5. 9. 88 – St. Mary's (S), NSW

PIRC ANDREJ

r. 1. 6. 20 – Kalce - Naklo
+ 10. 9. 88 – Kew (M), Vic.

KOBLAR VIKTOR

r. 21. 7. 18 – Trst
+ 11. 9. 88 – Marrickville (S), NSW

FLAKUS PAVEL

r. 16. 1. 35 – Svečina pri Mar.
+ 18. 9. 88 – Lake Macquarie, NSW

KRIŽAJ FRANC

r. 14. 9. 06 – Ljubljana
+ 22. 9. 88 – Newcastle, NSW

MERSEL ŠTEFANIJA r. Simonič

r. 21. 12. 23 – Krapina
+ 16. 10. 88 – Dandenong (M), Vic.

PUTRE JOHANNA r. Kajfež

r. 9. 3. 09 – Suhor pri Kočevju
+ 19. 10. 88 – Blacktown (S), NSW

NOVAK LOJZE

r. 6. 5. 26 – Bratonce, Prekm.
+ 27. 10. 88 – Seaton (A), SA

MATICI POKOJNIH DODANI:

V lanski Matici pokojnih
po pomoti izpuščena

MARKEŽIČ MARIJA r. Stepančič

r. 1. 5. 1898 – Pregara pri Kopru
+ 18. 9. 87 – RMH, Melbourne, Vic.

BEZJAK FRANK

r. ? . ? . 19 – ? na Štajerskem
+ 1. 1. 87 – Geelong, Vic.

LESKOVAR MARICA

r. 4. 12. 35 – ?
+ 2. 2. 87 – Melbourne, Vic.

MOŽINA LEOPOLD

r. 11. 12. 05 – Trst
+ 3. 5. 85 – Melbourne, Vic.

KROPIČ KAREL

r. ? (okrog 60 let) Pesnica pri Mar.
+ ? – ? Brisbane, Qld.

GAŠPERŠIČ ANA

r. 3. 5. 1898 – Ljubljana
+ 27. 9. 81 – Melbourne, Vic.

GOSPOD, DAJ JIM VEČNI POKOJ
IN NAJ JIM SVETI VEČNA LUČI
NAJ POČIVAJO V BOŽJEM MIRU – AMEN!

V dveh stoletjih...

Začetek in rast katoliške Cerkve
v Avstraliji

Pripoveduje
P. CIRIL

K SLIKI prihoda povojnih priseljencev, ki smo jo podali v prejšnji številki MISLI in je tako ojačila življenje avstralske katoliške Cerkve, moramo dodati tudi slovensko narodno skupino na peti celini. Da smo Slovenci katoliški narod in imamo stoletja staro katoliško tradicijo, na kateri je zgrajena in s katero je prepojena vsa naša kultura, menda ni treba posebej poudariti. S tem ne trdim, da so vsi Slovenci tudi praktični verniki, dejstvo pa je, da med našo avstralsko skupnostjo lahko na prste preštejem osebe, ki niso krščene. Zanimivo je tudi, da je pri tistih maloštevilnih prekmurskih rojakih, ki so po veri evangeličani, med nami nekako prevladala narodnost nad versko pripadnostjo: v novi domovini se niso vključili v kako avstralsko protestantsko skupnost, ampak je večina ostala v slovenski. Nekateri med njimi se celo redno udeležujejo naše slovenske maše, dasi se niso odpovedali svoji evangeličanski veroizpovedi.

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar je ob priliki napisal: "Prvo, kar želim poudariti, je, da je Cerkev dajala in še vedno daje veliki večini naših izseljencev, včasih in ponekod celo pretežni večini, močno človeško, versko, socialno, kulturno in narodno pomoč in oporo. Druga splošna ugotovitev pa je, da je za veliko večino naših izseljencev najdragocenejša dediščina vera in materin jezik, ker so ravno po teh dveh vrednotah najgloblje zakoreninjeni v slovenskem narodu in matični domovini." (Slovenski koledar, Ljubljana 1983)

Iz ljubezni do rojakov, ki so sprejeli iz kakršnih koli vzrokov breme izseljenstva, iz ljubezni do naše besede, do vsega tistega, kar v sebi nosi beseda domovina, in seveda iz ljubezni do Boga je slovenski duhovnik postal izseljenčev brat. V vseh dobah izseljenstva in kjer koli po svetu, tudi na naši peti celini.

Najprej vidimo seveda sliko rojakov, redkih priseljencev v desetletjih pred koncem druge svetovne vojne. Slovenskega duhovnika še niso imeli – večina se je vključila kljub neznanju jezika v avstralske župnije, drugi so žal versko životarili in odpadli. Kot ob začetkih avstralske kolonije irski katoličani med kaznjenci, ki niso imeli svojega duhovnika, so si nekateri posamezni zavedni rojaki prizadevali za ohranitev narodnostne in verske povezanosti, zlasti še,

ko se je s prvimi povojnimi priselci število Slovencev pričelo dvigati. "Slovenska Cerkev" je marsikje zaživela, četudi neorganizirana in komaj vidna. Če je bilo več Slovencev v isti župniji, je župnik marsikje dovolil za posebne prilike zapeti kako slovensko cerkveno pesem, ob umrlem rojaku so skupno zmolili po slovensko rožni venec, odmolili litanije in podobno. Tu ne moremo brez omembe zdaj že pokojnega "Plutovega ateja" v Brisbane, ki je že pred prihodom slovenskega duhovnika povezoval rojake. Pa tudi kasneje je bil prav do smrti velika pomoč tamkajšnjim rojakom v mesecih med posameznimi obiski slovenskega duhovnika, ko ta zaradi razdalje ni bil na razpolago. Isto službo povezave je več ali manj vršil Slavko Tomšič v Perthu, Pavel Vatovec v Tasmaniji, pokojni Ivan Kovačič v Adelaidi in morda še kdo.

V kolikor so se naši ljudje vključevali v avstralske župnije, so čutili razliko, saj avstralski duhovniki veliko naših oz. evropskih navad niso poznali, božična polnočnica brez petja in s komaj peščico vernikov je bolj odbijala kot privlačila ipd. Naravno se je v mnogih spočela iskrena želja, da bi tudi peta celina dobila slovenske dušne pastirje, kakor so jim bili v pomoč po begunskih taboriščih v Evropi in kakor jih imajo slovenski izseljenci Severne in Južne Amerike.

Pokojni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman, takrat v Clevelandu v ZDA, je začel dobivati pisma posameznikov iz Avstralije s prošnjo, naj bi posredoval v tem pogledu. Tudi avstralske cerkvene oblasti v skrbi za novodošle so postale pozorne na slovensko skupino vernikov, ki še ni imela svojega duhovnika. Tako se je škof Rožman končno obrnil na vodstvo slovenskih frančiškanov ameriške kustodije sv. Križa s sedežem v Lemontu (ameriške Brezje), Illinois, ZDA. Zaprošil je, če bi mogla kustodija poslati koga med avstralske Slovence. Uspel je in za dušnopastirsko delo v Avstraliji, vsaj za njegov začetek, sta se odločila p. Klavdij Okorn in p. Beno Korbič. Med vojno sta šla skupno skozi dachauske strahote, zdaj naj bi skupno zaorala avstralsko ledino med vedno številnejšimi slovenskimi priselenci. Ravno na praznik Marije Pomagaj, 24. maja 1951, sta odšla iz Lemonta na pot in na soboto 26. maja pristala na sydneyskem letališču.

S tem se je pričelo organizirano dušnopastirsko de-

Vseh pet slovenskih duhovnikov v Avstraliji ob priliki letošnjega obiska p. provinciala Miha Vovka. Od leve na desno: P. Janez, p. Valerijan, p. provincial, p. Bazilij, p. Tone in p. Ciril.

lo med avstralskimi Slovenci, seveda pa še dolgo ne redno. Patra sta imela polno začetnih težav, ki jih danes ni več. Iskanje rojakov po taboriščih, zbiranje naslovov, prve maše med različnimi slovenskimi skupinami . . . Z januarjem 1952 sta pričela izdajati za raztresene rojake tudi razmnoženo glasilo MISLI, ki jih zdajle prebirate kot tiskani mesečnik in na katere smo lahko ponosni. Tudi danes po 37 letih rednega izhajanja so MISLI vsekakor najmočnejša povezava med nami po peti celini, pa tudi z ostalimi rojaki po Sloveniji v svetu.

Ni namen tega članka na drobno opisati dušno-pastirsko delo med avstralskimi Slovenci, saj bi za tako delo bilo treba napisati knjigo. Naj zadostuje le nekaj bežnih omemb delavcev v tem našem božjem vinogradu na avstralskih tleh.

Patra Klavdij in Beno sta vzdržala dve leti (1951 – 1953), potem sta se vrnila v ZDA. P. Beno še živi, dočim je p. Klavdij umrl leta 1979 v Chicagu. Njuno delo v Avstraliji je nadaljeval p. Rudolf Pivko. V Avstralijo je prišel po izgonu iz Kitajske še pred njuno vrnitvijo v Ameriko. V delu za Slovence se je dobesedno uničil, zbolel za tuberkulozo in kasneje za rakom. Za nekaj časa je odložil duhovniški poklic, končno pa zelo lepo umrl kot duhovnik in frančiškan leta 1963 v Sydneyu.

Iz ZDA je prišlo za prvima dvema na delo med avstralske Slovence še pet frančiškanov:

P. Bernard Ambrožič (prišel leta 1955) je deloval v NSW in ACT s sedežem v Sydneyu in urejeval MISLI od svojega prihoda pa do 1972, ko je obolel za rakom. Umrl je leta 1973 v Sydneyu.

P. Bazilij Valentin (prišel leta 1956) je bil prvi du-

hovnik s sedežem v Melbournu, v skrbi za Viktorijo, Južno Avstralijo in Tasmanijo. Prišel je melbournsko središče z Baragovim domom, cerkvijo sv. Cirila in Metoda ter dvorano, Slomškovo šolo in knjižnico, sestrskim Slomškovim domom v bližini ter zemljiščem in načrti za Dom počitka m. Romane za ostarele rojake. Leta 1966 mu je uspelo dobiti iz Slovenije prvo skupino sester frančiškank Brezmadežne. Z nakupom zemljišča in stare hiše je pričel leta 1970 tudi versko središče sv. Družine v Adelaidi. Od leta 1972 urejuje in upravlja mesečnik MISLI.

P. Odilo Hajšek je bil v Avstraliji od leta 1961 do 1965. V prvi polovici je deloval v Sydneyu, drugo je posvetil Melbournu. Prišel je s Slomškovo šolo v Sydneyu, razgibal cerkveno petje in imel nekaj lepo uspešnih misijonov po naselbinah. Zaradi bolezni se je vrnil v ZDA in umrl v Sloveniji leta 1971.

P. Valerijan Jenko je v Sydneyu od leta 1963 v skrbi rojakov v NSW, ACT in Qld. Sydneyskim Slovencem je oskrbel versko središče s cerkvijo sv. Rafaela in cerkveno dvorano ter poslopjem za sestre. Načrtuje tudi Dom počitka o. Bernarda za ostarele. Sydney ima na skrbi tudi podružnično cerkev Vseh svetih v Wollongongu.

P. Filip Feryan je deloval od leta 1975 do 1980. Prišel je v Avstralijo po študiju v Rimu in večletni službi kot kurat ameriške vojske s činom majorja. Bil je prvi rezidenčni slovenski duhovnik v Adelaidi. Za tamkajšnje rojake je dobil v najem cerkveno poslopje z dvorano. Po vrnitvi v ameriško vojaško službo je kmalu obolel za rakom in boleznimi podlegel leta 1985 v Texasu, ZDA.

Ko so se razmere v Sloveniji toliko uredile, da je

bilo mogoče misliti na nove moči od tam, je slovenska frančiškanska provinca sprejela dušnopastirsko delo med avstralskimi Slovenci kot enega svojih apostolatov. Iz Slovenije je prišel kot prvi leta 1969 novomašnik **p. Stanko Zemljak**. Najprej je v Campbelltownu v NSW končal bogoslovne študije in potem nad deset let deloval s p. Bazilijem v Melbourne. Zlasti je razgibal mladino, bil glavni pobudnik Glasnikov, počitniške kolonije Mt. Eliza, Mladinskega vsakoletnega koncerta in Walkathona. V domovino se je vrnil leta 1980.

Iz Slovenije so prišli še sledeči patri:

P. Lavrencij Anžel, ki je bil v pomoč p. Valerijanu v Sydneyu od leta 1975 do 1979.

P. Bernard Goličnik je prišel v Avstralijo kot študent bogoslovja ter leta 1980 v Melbourne (Box Hill) zaključil teološke študije. Po posvečenju v domovini 1981 leta se je vrnil v Avstralijo le za kratko dobo (1983 – 1984) in v glavnem deloval v Melbourne.

P. Janez Tretjak je prišel leta 1980 ter po kratkem bivanju v Sydneyu prevzel po p. Filipu skrb za Južno Avstralijo s sedežem v Adelaidi. Na prostoru stare rezidence je pozidal cerkev sv. Družine, dokupil stan za duhovnika ter uredil dvoranico za srečanja. Poleg ostalih aktivnosti središča vodi tudi tedensko slovensko radijsko oddajo.

P. Ciril Božič deluje od leta 1982 v Sydneyu s p. Valerijanom. Poleg drugega duhovniškega dela pripravlja slovenske oddaje na radiu 2EA in ima tudi glavno skrb za redne obiske rojakov v oddaljenem Perthu, WA.

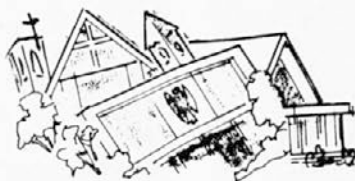
P. Tone Gorjup je kot novomašnik prišel v Melbourne v decembru 1986. Poleg splošnega duhovniškega dela zlasti deluje med mladino z vodstvom Glasnikov, prireja sestanke za mlade poročence in sodeluje pri slovenskih radijskih oddajah.

Od leta 1952 je deloval v Avstraliji tudi koroški škofijski duhovnik **dr. Ivan Mikula**, najprej v WA, nato v Sydneyu, od koder je stalno obiskoval zlasti rojake oddaljenih krajev po vsej peti celini. Umrl je letos v aprilu v Domu za ostarele duhovnike v Sydneyu.

V pomoč duhovnikom so od leta 1966 slovenske sestre frančiškanke Brezmadežne, a o njih delu prihodnjič, v zaključnem članku.

Danes torej med avstralskimi Slovenci deluje pet slovenskih frančiškanov: dva v Sydneyu, dva v Melbourne in eden v Adelaidi, od koder obiskujejo ostale manjše naselbine rojakov. Ta tri mesta imajo naša verska (in kulturna obenem) središča in na vseh treh krajih stojijo tudi slovenske cerkve. V Melbourne je cerkev sv. Cirila in Metoda (blagoslovil jo je leta 1968 koprski škof dr. Janez Jenko), v Sydneyu stoji cerkev sv. Rafaela (blagoslovil leta 1973 ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič), v Adelaidi pa cerkev sv. Družine (blagoslovil leta 1983 ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar). Sydney ima poleg tega še podružnično cerkev Vseh svetih v Wollongongu (last tamkajšnjega slovenskega društva "Planica"), ki jo je v letu 1983 blagoslovil krajevni škof dr. William Murray.

/Dalje/

Ko boš se vrnil kdaj čez mnoga leta,
ko te premagalo bo domotožje –
obstal boš kje ob robu njive božje,
prebral imena matere, očeta . . .

Nihče ne bo te v rodno hišo vabil,
v kapeli te pozdravi Mati mila.
In vedel boš, da ni te pozabila,
čeprav si ti jo morda kdaj pozabil.

/ Marija Brenčič /

ROJAKU V TUJINO

Prižela domovina te bo nase:
gozdovi, polja, trate, senožeti
odpirale ti s svojimi šepeti
spet bodo skrivno pot v nekdanje čase.

Na vasi bo takrat že vse drugače:
v domovih novi gospodarji . . .
Nad tabo in nad njimi v zlati zarji
razpenjalo se bo – nebo domače . . .

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

+ Zadnjič sem mogel le skromno mimogrede omeniti avtomobilsko nesrečo, ki se je zgodila na Springvale cesti, ne daleč od vhoda na klub "Planica". Rojaki so se vračali domov iz slovenske zabave, ko je prišlo do trčenja z avtom, ki je pridrvel po cesti. V nesreči je bila najbolj prizadeta ŠTEFANIJA MERSEL in naslednji dan, na nedeljo 16. oktobra, v bolnišnici v Dandenongu podleгла poškodbam.

Pokojnica je bila rojena v Krapini dne 21. decembra 1923. Leta 1951 je poročila Stanka Mersela. Od petih hčera živijo tri (Boža por. Perić, Branka por. Mueller in Kati por. Wagner) v Avstraliji, v Nemčiji pa sta Kristina in Kati. Starša sta leta 1983 prišla iz Nemčije na obisk hčerk v Werribee. V Avstraliji jima je bilo tako všeč, da sta se letos v marcu preselila za stalno na peto celino. Blizu svojih hčerk sta začela zidati lastni domek in v nekaj tednih bi se preselila vanj, da bi uživala svoja preostala leta v miru in zadovoljstvu. Pa je prišla nesreča in uničila lepe sanje...

V sredo 19. oktobra smo imeli pogrebno mašo v farni cerkvi v Werribee, nato pa spremili pokojno Štefanijo v njen zadnji domek na zemlji, ki ga je dobila na krajevnem pokopališču. Stanku in hčerkam ter njih družinam iskreno sožalje ob težki izgubi!

Ravno na vigilijo dneva vernih duš je umrl v bolnišnici v West Footscrayu rojak MIRKO UMEK iz melbournskega okraja Niddrie. Odpovedala so mu pljuča, ki so mu že delj časa delala nepravilne pri dihanju. Pokojnik je bil rojen 23. avgusta 1914 v Komnu in mu že kot otroku v prvi svetovni vojni ni bilo prizanešeno z begunstvom. V drugi pa je bila družina preseljena v Nemčijo ter je dve leti preživel po raznih taboriščih. Leta 1956 se je na Reki poročil z Marijo Šušteršič, tudi doma iz Komna. V Avstralijo sta s sinom in hčerko prispela v decembru 1965 na ladji Galileo Galilei in si v Melbourneu ustvarila bodočnost. Mirko je bil do svoje upokojitve zaposlen pri mestni cestni železnici.

Rožni venec ob krsti smo zmolili v naši cerkvi v četrtek 3. novembra zvečer, naslednji dan po maši zadušnici pa smo zemske ostanke pokojnika vrnili zemlji na keilorskem pokopališču. Naše toplo sožalje družini in vsem ostalim sorodnikom!

Namesto cvetja na grob je od sorodnikov in znancev pokojnega Mirka naš Sklad za bodoči Dom počitka m. Romane prejel v pokojnikov spomin lepo vsoto 495 dolarjev. Bog povrni vsem!

Tik pred zaključkom številke se je še eden izmed nas pridružil našim pokojnim: v petek 11. novembra je v Royal Melbourne Hospitalu zaključil zemsko pot MARJAN OPPELT, po rodu iz Trsta, življenjski drug Marije, glavne knjižničarke naše Baragove knjižnice. Vstajenja bo čakal na pokopališču v Templestowe. Več o njem pa boste brali v prihodnji številki. Naj tu le izrečemo sožalje družini ter sorodnikom v Trstu.

Vsi trije naši pokojni naj počivajo v božjem miru!

+ Dvajsetletnico blagoslovitve in otvoritve naše cerkvice sv. Cirila in Metoda smo obhajali na nedeljo 20. oktobra s slovesnim bogoslužjem. Bogu smo se zahvalili za vse dobrrote, ki nam jih je v teh dveh desetletjih naklonil. Seveda smo ga prosili, naj nam stoji ob strani tudi v bodoče, zlasti pa naj nam pomaga uresničiti načrte za Dom počitka m. Romane, ki naj zraste ob cerkvi!

Večjo slovesnost tudi izven cerkve pa bomo imeli ob našem srebrnem jubileju, torej čez pet let, ki bodo kaj hitro minila. V teh letih bomo, če Bog da, pripravili tudi spominsko knjigo, ki bo opisala začetke, zidavo in seveda dejavnosti našega verskega središča v teku četrto stoletja.

+ Keilorsko pokopališče ima že nekaj sto naših grobov, da na prvo novembrsko nedeljo med molitvijo dveh rožnih vencev komaj vse obletim in blagoslovim. Opoldne na to nedeljo pričnemo pokopališki bogoslužni obred s petjem in molitvijo ter blagoslovom slovenskih grobov. Vreme smo imeli letos zelo lepo in zbralo se nas je veliko število. Kot vidim, jih pride vsako leto več, saj pa je tudi vedno več naših grobov.

Pokopališka nabirka za vzdrževanje naših skupnih grobov je letos prinesla lepo vsoto 592. 50 dolarjev in Bog povrni darovalcem. Saj so skupni grobovi potrebni tudi temeljite obnove. Kip Slovenke sedeče pod križem je brezplačno v cementu izdelal rojak iz Traralgon Bernard Zidar (prejšnjega takega, litega iz bron, so nam ukradli ter razbili) in kar dobro deluje. A dvigniti moramo temelje granitnega okvira, ker ga vedno bolj zakrivajo vedno nove plasti peska na stezi in razganjajo ga močne travne korenine. Precej naših ljudi dela s cementom, pa se žal ni nihče odzval mojim prošnjam za sprejem tega dela. Morali bomo naročiti podjetje in bo precej stalo.

Naj se tu zahvalim društvu "Jadran", ki je najbližje keilorskemu pokopališču ter nas je letos spet povabilo po molitvah na kosilo. Večerjali pa smo pri S.D.M. na elthamskem hribčku, kjer smo imeli ob petih molitvah za pokojne pri spominski kapelici. Okrog petdeset članov se je zbralo, da smo za pokojne skupaj odmolili rožni venec in tudi zapeli. Lepa navada, ki je postala že tradicija.

+ MIKLAVŽ bo obiskal malčke v naši dvorani na prvo decembrsko nedeljo (4. decembra) po deseti maši. Nastopili bodo tudi otroci Slomškove šole. Starši naj prinesejo darove že dan prej v kuhinjo Baragovega doma, ali pa za oder pred deseto mašo.

+ Poleg poveljavljenja ene poroke, smo imeli v tem času v naši cerkvi poroko na soboto 5. novembra: **Darko Kolarič** iz St. Albansa, rojen v Prelogu v Medjimurju in krščen v St. Albansu, je pričakal svojo nevesto **Susan Robb**, iz naše melbournske družine, že v Avstraliji rojene in krščene pri nas v Kew. Čestitke na novo skupno življenjsko pot!

+ Krstili sta pri nas dve družini. Dne 22. oktobra sta Vinko **Vidmajer** in Jožica r. Žugič iz Tullamarine pripeljala deklico, ko jo bodo klicali **Genevieve Maree**. Naslednji dan pa je krstna voda obilila prvorojenko družinice Izidorja Darka **Postružina** in Ljubice r. Skubic, Lalor. Njeno ime bo **Natalie**.

Obe deklici in njune starše naj spremlja božji blagoslov!

+ Igralci s patrom Tonijem bodo šli s šalivko "Dva gluha" gostovat v Geelong, da se bodo nasmejali še tamkajšnji rojaki. Igro bodo predstavili na drugo decembrsko nedeljo popoldne, po končani slovenski maši. Predstava bo v Cankarjevem domu.

+ Na piknik se pripravljajo otroci Slomškove šole skupaj z Glasniki in sicer na nedeljo pred božičem, 18. decembra. Na pikniku bi se srečali z rojaki Morwella in okolice. Po pikniku bi se udeležili slovenske maše ob sedmih v Morwellu, kjer bo ta dan tudi božično spovedovanje od šestih do začetka maše. Glasniki bi pri maši tudi peli. — Starši, rezervirajte si to nedeljo in prijavite se čimprej, ker moramo pravočasno poskrbeti za avtobusni prevoz.

+ Dobil sem že več vprašanj, če bomo imeli spet počitniško kolonijo v Mt. Elizi. Seveda, saj bi bilo škoda z njo prenehati. Če naše tedne samo enkrat opustimo, počitniška hiša "Grey Friars" ne bo v januarju več naša, toliko je že kandidatov za naše tedne. Dokler naše tedne držimo, imamo mi prednost, ker smo že toliko let poštene in stalni najemniki.

Tokrat se novo leto prične z nedeljo. Zato ne bomo pričeli s prvim tednom v januarju, ampak z dru-

gim. Družinski teden bo od nedelje 8. januarja do sobote 14. januarja, dekliški teden od nedelje 15. januarja do sobote 21. januarja, fantovski pa od nedelje 22. januarja do sobote 28. januarja.

Prijave za vse tri tedne že sprejemamo, četudi cene za letos še nismo preračunali. Malo bo poskočilo, ker je vse dražje, od hrane do najemnine, a bomo še vedno zelo zmerni.

Tudi bi spet lepo prosil prostovoljke za gospodinjstvo ter bom hvaležen za pomoč v tem pogledu.

+ Žal mi je, da glede Doma počitka še nimam kaj poročati. Čakamo na dovoljenje občine Kew in pričakujemo zapreke zaradi nenaklonjenih prebivalcev okrog nas. A zaupajmo v božjo pomoč in vse prosim za molitve v ta namen. Molitve lahko storijo več kot vsi neutemeljeni protesti. Bog ve, kako zelo si že želim, da se zadeva premakne iz mrtve točke. Čas bi že bil!

+ Večerno mašo bomo imeli na prvi petek v decembru (2. dec.) in pa na praznik Brezmadežne (četrtak 8. dec.). Vabljeni zlasti rojaki, ki živite v bližini!

P. BAZILIJ

V dneh, ko se spominjamo naših pokojnih, sem obiskal rojake na zahodni obali te naše celine — v oddaljenem Perthu. Župnik v Osborne Parku nam je spet dal na razpolago cerkev in tam smo se prvič zbrali v soboto 29. oktobra. Po večerni maši smo se srečali tudi v slovenskem klubu. V nedeljo zjutraj nas je pred cerkvijo, kjer smo se srečali na sobotni večer, čakal avtobus in nas popeljal proti opatiji New Norcia, kamor smo se kot ena številnih narodnih skupin tudi mi odpravili na božjo pot k Mariji Pomočnici. Po maši se je razvila procesija po razsežnem opatijskem vrtu. Mi smo v skupini stopali za banderom Marije Pomagaj z Brezij, ki so jo možje izmenjaje nosili. V torek, na praznik Vseh svetih, smo se spomnili naših rajnih s sveto mašo, pri kateri ni manjkalo naših ljudskih pesmi. Kar dobro smo zapeli, saj se nas je zbralo nekaj nad sto.

Dragi rojaki daljnega Perth, hvala vam za vaše roke, cvetje, čas in srca! — P. TONE

IZPOD TRIGLAVA

NASLOV BAZILIKE je prejela od papeža naša na rodna božjepotna cerkev **Marije Pomagaj na Brezjah**. Novica je bila objavljena in veselo sprejeta na začetku drugega zasedanja pastoralnega občnega zbora ljubljanske nadškofije. Brezje so šesta bazilika na slovenskih tleh, saj se s tem naslovom ponašajo pri nas frančiškanska cerkev Matere milosti v Mariboru, Petrovče, cerkev Lurške Matere božje v Brestanici (Rajhenburg), Stična in pa Sveta gora pri Gorici.

Zgodovina nam pove, da je v antični dobi ime bazilika pomenilo javno zgradbo, sodišče, zbornico in podobno. Po vzorcu starih bazilik, seveda z nekaterimi novimi prvinami, so od četrtega stoletja dalje začele rasti krščanske cerkve. Najznamenitejše so štiri velike rimske bazilike: Sv. Peter, Sv. Pavel, Sv. Marija Velika in Sv. Janez v Lateranu.

ŠESTDESETLETNICO praznuje letos **Radio Ljubljana**, saj je ljubljanska radijska postaja zaživela v letu 1928. Poskusna oddaja je bila 1. septembra, ko sta kot prva poslala slovensko besedo v tekmo zračnih valov duhovnik in pisatelj Franc Saleški Finžgar in pesnik Oton Župančič. Slovesna otvoritev pa je bila dne 28. oktobra 1928, ko je pri slavnostnem koncertu sodelovalo okoli 800 članov Pevske zveze.

Začetki so bili kaj preprosti, vendar se je iz njih izoblikovala ustrezujoča samostojna radijska postaja, ki je zadovoljila potrebam vsakdanjega življenja. Seveda je vzelo čas, da se je dvignilo število radijskih naročnikov, saj še leta 1938, deset let po ustanovitvi Radia Ljubljana, ni doseglo števila dvajset tisoč. Zato je pravično priznanje, ki ga v domovini ob tem jubileju niso poudarili, da so bile ob začetkih važne pobude s strani Prosvetne zveze. Ta je nudila moralno in finančno pomoč, pa tudi na lastne stroške zgradila ter opremila radijski studio v Ljubljani.

V začetku Radia Ljubljana je bil pri programih podarek na ljudski prosveti. Od leta 1931 naprej je bila na sporedu dvakrat na teden šolska ura, predvajali pa so tudi slovstvene ure in zvočne igre. Glasbeno delo radijske postaje se je opiralo v glavnem na slovensko narodno pesem, pa tudi cerkvena pesem ni bila zanemarjena. Nedelje so imele redno na sporedu tudi versko razmišljanje in je bilo s tem ugodeno zlasti bolnikom.

BOVŠKI KULTURNI DOM je verjetno prvi objekt te vrste v Sloveniji, ki ga upravlja zasebnik. Deset let so ga gradili, vendar slabo organizirana kulturna dejavnost

tolminske občine zanj ne bi mogla zadovoljivo skrbeti. Tako je prevzel to skrb eden zasebnikov, ki ima s tem veliko izkušenj. Že v prvih dveh mesecih novega upraviteljstva je dom odprl občinstvu vrata večkrat kot katerikoli drugi kulturni dom v tolminski občini.

VESELITE SE VSI NARODI je bilo geslo župnije Sele na Koroškem v dneh 23. do 25. septembra letos, ko so farani praznovali 'jubilejni misijonski praznik': tridesetletnico akcije za pomoč bogoslovcem v Aziji, Afriki in Južni Ameriki. Pred tremi desetletji je to znano in res uspešno misijonsko akcijo zamejskih koroških župnij sprožil takratni selski župnik salezijanec Ivan Matko. V teh letih je akcija omogočila študij tisoč bogoslovcem misijonskih dežel, samo Selani stotim. — Dnevi so potekali z bogatim sporedom nastopov, srečanj, bogoslužja in ogledom misijonske razstave. V nedeljo je ravnatelj doma v Tinjah in duša misijonskega dela med koroškimi Slovenci. Jože Kopeinig, blagoslovil za misijone pet vozil organizacije MIVA. Popoldansko somaševanje je vodil celovški škof Egon Kapellari. Med somaševalci je bil tudi indijski duhovnik Joseph Vettom, prvi bogoslovec, ki so ga podpirali Selani in mu pomagali priti do mašniškega posvečenja.

SUŠA je prizadela tudi idrijsko občino: na več kot 13 tisoč hektarov kmetijske površine je za 30 % manj pridelka kot so pričakovali. Predvsem bo prizadeta živinoreja, kajti primanjkovalo bo koruze. Kar bo za nabavo krmil namenila občinska skupnost, najbrž ne bo zadostovalo za normalno kmetijsko proizvodnjo. Zato bo nujno prišlo do zmanjšanja staleža živine, kar pa bo prineslo neugodne posledice celotnemu gospodarstvu prihodnjih let.

BLED je zabeležil letos nov rekord: 27. julija je bilo tam 4.600 gostov in od teh kar 4.000 tujcev. Največ je bilo Angležev, Nemcev in Nizozemcev. V septembru pa so se na Bledu pomerili za svetovno veslaško prvenstvo, kar je zopet privabilo lepo število tujih turistov. Obenem pravi poročilo, da so prav zaradi teh tekem uredili nekatere objekte, ki drugače še dolga leta ne bi doživeli prenove. Izboljšali so nekatere ceste, javno razsvetljavo okoli jezera in drugod, obnovili so znano Rikljev vilo in odprli novo trgovsko središče.

PLOŠČE IN KASETE so postale za Slovence malo predrage, saj se je njih cena po zadnji podražitvi dvignila kar za 50 %. Zato je bilo čutiti zmanjšanje prodaje v poletnih mesecih, ko gredo navadno še bolj v promet. Na srečo so tujci še vedno dobri odjemalci, pa tudi izseljenci na obisku rodne domovine. Za te zadnje pravi poročilo, da jih najbolj zanima narodna glasba in narodnozabavni ansambli. Je bilo že večkrat

rečeno, da bodo te vrste glasbo ohranili ravno Slovenci v svetu, kajti doma jo nekako izpodriva tuja in moderna glasba.

NAPOTKE FANTOM, ki se iz dežele pod Triglavom odpravljajo proti jugu k vojakom, so objavili slovenski dnevniki. Njih glavni namen so nasveti, kako naj se v vojaški uniformi izogibljevo provokacijam. Pa se je pokazalo, da so provokacija že sami nasveti, sploh pa njihova objava...

Za posebne "napotke" lepše poskrbi marsikatera župnija. Dne 11. oktobra so se zbrali vojaški kandidati, mladi farani ljubljanske župnije sv. Antona na Viču, in pridružili so se jim fantje, ki so svoj rok že odslužili. Pri skupni župnijski maši so se eni priporočili Bogu, naj bo to leto res z njimi, drugi pa so se mu zahvalili za srečno vrnitev. Tako viška mladina z župnikom p. Zdravkom že vrsto let skrbi za svoje vrstnike, ki odhajajo "v službo domovine". Z vsakim potem tudi vse leto ohranjajo pisne stike in duhovne vezi.

POSEBNO IZJAVO za javnost je izdalo okrog tristo slovenskih zgodovinarjev, ki so se zbrali na svojem 24. zborovanju na Ptuj. Z izjavo so pozvali slovensko vlado, naj v ustavni razpravi brani naravno in legitimno pravico slovenskega naroda do suverenosti in samoodločbe. Na tem zborovanju so zgodovinarji tudi osvetlili nekatere pomembne elemente leta 1918 v slovenski zgodovini. Prav to pomembno leto za nas so si izbrali za glavno temo posveta.

Med zgodovinarji, ki so za zborovanje pripravili svoje strokovne prispevke, je bil tudi dr. Bogdan Novak iz naše Slovenije v svetu. Dr. Novak živi po zadnji vojni v ZDA, kjer predava na univerzi Toledo. Na tem zborovanju je predstavil delovanje ameriških Slovencev za ustanovitev prve jugoslovanske države.

V STIČNI je pod oboki križnega hodnika cistercijskega samostana 29. septembra letos Državna založba Slovenije predstavila novo knjigo dr. Marjana Zadnikarja z naslovom: **Križni hodnik pripoveduje**. Novo delo o slovenski samostanski kulturi pripoveduje tudi na literarni način videnja te središčne povezave prostorov mogočnega samostana. Stiška cistercija je doživela v svojem častitljivem obdobju od ustanovitve leta 1132-35, ko so bili zgrajeni samostanski objekti, in leta 1156, ko je bila posvečena cerkev, že marsikatero prezidavo. Med sedemdesetimi prvovrstnimi kulturno zgodovinskimi spomeniki sodi prav stiški samostan v sam vrh romanske in zgodnjegotske umetnosti.

POROČILO v ljubljanskem "Delu" dne 24. septembra 88/19: V prvih osmih mesecih je bilo v slovenskih delovnih organizacijah 420 tako imenovanih

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

HEIDELBERG CABINETS
PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

konfliktnih situacij in 138 stavk. Stavkalo je več kot 32 tisoč delavcev. Največ stavk je bilo v industriji in rudarstvu (55%), v gradbeništvu (14,5%), v prometu (7%), v šolstvu (5%) in zdravstvu (3,6%).

"SOLIDARNOST V DEJANJH" se imenuje akcija, ki jo je izvedel Rdeči križ Slovenije med slovenskimi likovnimi umetniki. Sedem priznanih slikarjev je darovalo svoja umetniška dela tej humanitarni organizaciji, ki jih bo prodala, izkupiček pa bo namenjen človekoljubni dejavnosti Rdečega križa. V to plemenito akcijo so se vključili slikarji: Jure Cekuta iz Celja, Danilo Emeršič iz Ljubljane, Franc Golob iz Nove Gorice, Zdenka Golob iz Ljubljane, Božidar Jakac iz Ljubljane, Janez Knez iz Trbovelj in Tone Lapajne iz Ljubljane.

CENE doma še vedno naraščajo iz dneva v dan, pa ne le za nekaj dinarjev. Čisto naravno se dviga tudi cena gradbenemu materialu, kar ima za posledico zastoj v zidavi, celo družbenih stanovanj.

Lansko leto so v Sloveniji dokončali samo 10.212 stanovanj, to je toliko, kot so jih dokončali pred šestnajstimi leti. Prav tako se občutno manjša število dozidav družbenih stanovanj (3.693), pa tudi zidava zasebnih hiš (6.249) je občutno zastala, celo tistim delavcem, ki živijo in delajo v tujini, doma pa si hočejo pripraviti domek.

Obenem se povprečna površina manjših stanovanj v družbenih hišah stalno manjša (lani 57,5 kvadratnih m.), pri zasebnih hišah pa večja (110,5 kv.m.).

ŽENA V SVETEM PISMU

O VDOVAH

V MESECU novembru se spominjamo pokojnih. Naše razmišljanje bomo tokrat posvetili tistim, ki za pokojnimi ostanejo. O vdovcih bi težko kaj našli v Svetem pismu – tako nam ostanejo vdove.

Kot pri drugih ljudstvih starega Vzhoda, tako je bila tudi pri Izraelcih žena po moževi smrti nezavarovana. Druge žene so pripadale očetovi (hčere) ali moževi hiši (zakonske žene). Vdove so se znašle nekje na robu takratne družbe: med sirotami in tujci. Sirote so bile brez staršev, prepuščene same sebi in usmiljenju drugih. Tujce pa je v isti koš postavilo že dejstvo, da niso pripadali izvoljenemu ljudstvu. Tukaj so se znašle tudi vdove.

Predpisi postave so se dotikali vseh področij življenja. Tudi vdov niso izpustili: "Ne zatirajte nobene vdove in sirote! Ako pa bi jo zatirali, bo vpila k meni in gotovo uslišim njeno vpitje. In moja jeza se razvname in pomorim vas z mečem in vaše žene bodo vdove in vaši otroci sirote" (2 Mz 22, 21–23). Podobni predpisi se ponovijo na več mestih stare zaveze; najbrž zato, ker se tega pogosto niso držali.

Po moževi smrti so bile vdove brez moči in so velikokrat zgubile tudi tisto, kar jim je pripadalo. Sodniki ljudstva se niso menili za njihove pravde (Prim. Iz 1, 23), ali pa so izdajali zakone, s katerimi so jim bolj škodovali kot koristili. (prim. Iz 10, 2). V Jezusovem času se razmere niso kaj dosti spremenile. Jezus na nekem mestu očita pismoukom, da vdovam "požirajo hiše" (prim. Mr 12, 40). Evangelist Luka ima zapisano priliko o vdovi in sodniku (prim. Lk 18, 1–4). Sodnik je enak svojim predhodnikom. Vdova ga vztrajno prosi za pomoč in on ji nazadnje res pomaga do pravice proti njenemu nasprotniku. To stori le zato, da bi ga vdova nehala nadlegovati.

Večina vdov je živela v revščini, zato zapoveduje

postava tudi skrb zanje. Če so pri žetvi pozabili kak snop na polju, se niso smeli vračati, da bi ga vzeli. Pustili so ga tam, da je bil za tujca, vdovo ali siroto. Prav tako pri obiranju oljke niso ponovno pregledovali vej, ne pobirali to, kar je padlo od vinske trte ob trgatvi; tako je zapovedovala postava. Če so postavo res v vsem spolnjevali, so smeli pričakovati, da jih bo Bog blagoslovil.

V času praznikov so morali gospodarji poskrbeti za tujce, vdove in sirote. Sprejemali so jih medse in skupaj z njimi praznovali. Vsako tretje leto so po zapovedi postave izločili desetino pridelka tistega leta in jo dali na razpolago levitom, tujcem, vdovam in sirotam. Bog pa jim je vračal z blagoslovom.

Prva krščanska skupnost je prav tako skrbela za vdove. Na začetku so to opravljali diakoni (prim. Apd 6, 1). Kasneje se je ta služba razširila na druge. Apostolska dela omenjajo kristjanko Tabito v zvezi z oskrbovanjem vdov (prim. Apd 9, 39). Ko je Tabita umrla, so poklicali apostola Petra. Ko je ta prišel v prostor, kjer je pokojnica ležala, so ga obstopile ob-jokane vdove in mu kazale obleke, ki jim jih je Tabita sešila.

+ + +

Vdove so morale nositi predpisana oblačila. Po smrti moža so večkrat ostale na skrbi starejšega sina. Če vdova še ni imela otrok, se je večkrat vrnila v očetovo hišo. Nekatere od vdov so se ponovno poročile.

Božja beseda

TISTE dni je vstal prerok Elija in odšel v Sarepto. Ko je prišel do mestnih vrat, je bila vdova, ki je nabirala drva. Poklical jo je in rekel: "Prinesi mi, prosim, vode v vrču, da bom pil!" Ko je šla, da bi prinesla, je zaklical za njo: "Prinesi mi, prosim, tudi grižljaj kruha s seboj!" Odgovorila je: "Kakor živi Gospod, tvoj Bog, nimam nič pečene, ampak samo poln loncu in malo olja v vrču. Glej, nabere malo drv, da poln in to pripravim zase in za svojega sina, da bova jedla in potem umrta."

Elija ji je rekel: "Ne se! Pojdi in stori, kakor si rekla! Vendar naredi iz tega najprej kolaček in mi ga prinesi! Kajti tako govori Gospod, Izraelov Bog: 'Moka v loncu ne bo pošla in olja v vrču ne bo zmanjkalo do dneva, ko bo Gospod dal dežja na zemljo.'"

Šla je in storila po božji besedi. In imeli so jesti, ona, on in njena hiša, dolgo časa. Moka v loncu ni pošla in olja v vrču ni zmanjkalo po božji besedi, ki jo je govoril Eliju.

1 Kr 17, 10 – 16

V stari zavezi so imeli o tem poseben predpis, imenovan "svaško pravo", po katerem se z vdovo poroči starejši svak (prim. 5 Mz 25, 5–10). Prvorojenec iz tega zakona nosi ime pokojnega, da se njegovo ime ne izbriše.

Apostol Pavel svetuje vdovam, naj se posvetijo Gospodu. (Obstajal je poseben stan vdov, ki se je posvetil dobroti.) Dodaja pa, naj se rajši poročijo, če jim to bolj odgovarja (prim. 1 Kor 7, 8).

Vdove so bile že v stari zavezi poznane po svojem zaupanju v Boga. Če jim ljudje niso pomagali v njihovi stiski, je Bog, ki je na strani ubogih, zatiranih in tlačanih, stal na njihovi strani. Zato so vdove zaupale v božjo previdnost. Prerok Elizej je pomagal iz stiske vdovi, kateri je upnik vzel dva sina in ju imel za sužnja. Na čudežen način se ji je pomnožilo olje v loncu. Olje je prodala in z denarjem poplačala svoje upnike in še ji je ostalo, da je lahko živela s sinovoma (prim. 2 Kr 4, 1–7). S podobno pripovedjo se srečamo tudi pri preroku Eliju (prim 1 Kr 17, 10–16).

Prerok Elija se je na begu pred kraljem Ahabom zatekel v Sarepto. Zaradi dolgotrajne suše je povsod po deželi nastopila lakota in ljudje so že začeli umirati. Vdova, ki jo Elija sreča pri mestnih vratih, nabira drva, da si bo pripravila še tisto, kar ji je ostalo, preden umrje. Ko jo prerok prosi za vodo in kruh, se odloči, da mu pomaga. Zanj ni pomembno, kdo je, ki prosi; naj bo tujec ali sovražnik, potreben je pomoči. Vdova stori, kar ji narekuje srce. Za to dobro

delo je bogato poplačana: moka v loncu ne poide in olja v vrču ne zmanjka.

Na pragu nove zaveze srečamo prerokinjo Ano (prim. Lk 2, 36–38). Po sedmih letih ji je umrl mož. Odločila se je za službo Bogu. Dan za dnem je prihajala v tempelj in mu slišila s postom in molitvijo. Tako kot starček Simeon tudi ona prepozna Odrješnika, ki ga starši po predpisih postave prinesejo v tempelj.

Jezus se na več mestih zavzema za vdove. Vdovi iz Naima obudi sina. Najbolj znan pa nam je dogodek, ko Jezus spregovori o daru uboge vdove. (prim. Mr 12, 41–44 in Lk 21, 1–4). Dogodek je postavljen v teden pred veliko nočjo. V tempeljski zakladnici so bili nabiralniki, kamor so Judje metali svoje darove. Jezus je sedel nasproti zakladnici in opazoval, kako so verniki metali denar. Mnogo bogatih je veliko vrglo, ve povedati evangelist Marko. Prišla je neka uboga vdova, ta pa je vrgla le dva novčiča. Gotovo se je neprijetno počutila med bogatini, ki so po besedah evangelista veliko vrgli. Drugi jo precej verjetno niso opazili, ko je prišla darovat svojo revščino. Jezus pa se je ustavil ravno pri njej. Poklical je apostole in jim začel razlagati: "Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi, kateri so metali v zakladnico. Vsi so namreč vrgli od tega, česar imajo v izobilju; ta pa je vrgla od svojega uboštva vse, kar je imela, vse svoje premoženje."

Pripoved o vdovinem daru nam hoče povedati najprej to, da Bog ne gleda na vrednost daru, ampak na srce. Lahko pa v njej odkrijemo še nekaj. Ta vdova se je odločila za službo Bogu, dala se mu je na razpolago. Spomnimo se Jezusovega srečanja z bogatim mladeničem (prim. Mt 19, 16–22). Jezus mu reče: "... pojdi, prodaj kar imaš in daj revežem ... nato pridi in hodi za menoj!" Pustiti vse in hoditi za Jezusom – to mora storiti vsak, kdor želi postati Jezusov učenec. Ali ni vdovin dar, ki predstavlja vse njeno premoženje, prav to – začetek hoje za Jezusom?

Še enkrat pogledimo, kaj nam Sveto pismo pove o vdovah. V judovstvu so bile vdove v težkem položaju. Predpisi postave so se res ozirali tudi nanje, a praksa je bila velikokrat drugačna. V našem času so te stvari nasplošno bolje urejene.

Bog v ljubezni poskrbi za svoje, zato so svetopisemske vdove navadno globoko verne in zaupajo na božjo pomoč. Neredko posvetijo svoje življenje službi bližnjim in Bogu. To se nadaljuje tudi v krščanstvu. Če prebiramo življenje svetnikov, zasledimo med njimi celo vrsto vdov, ki so se po smrti moža posvetile službi ubogim ... Ni nam treba preveč iskati. Ustavimo se kar pri naši sv. Emi Krški. Ne poznamo jo zaradi njenega plemiškega naslova, ampak zaradi ljube nega dobrega in usmiljenega srca, zaradi njene službe Bogu in ljudem.

P. TONE

Sv. RAFAEL

*Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478*

POKOJNI – V sredo 10. avgusta je v Newcastlu umrl rojak **VINKO IVANČIČ**. Rojen je bil 8. januarja 1929 v Breznici (Kobarid) kot sin Antona in Ljudmile r. Kutin. Leta 1951 se je v Italiji poročil z Ido Ivančič. Kmalu nato sta prišla v Avstralijo in večino let preživela v Newcastlu. Pokojnik poleg žene zapušča tudi sina Vinka Darka in hčerko Sonjo Diano, pa tudi poleg dveh bratov in dveh sester v domovini še dva brata tukaj med nami: Avgust živi v Charlestownu, Ciril pa v Cardiffu.

V sredo 19. oktobra pa je v Blacktownu umrla **JOHANNA PUTRE** r. Kajfež. Rodila se je v Suhorju pri Kočevju 9. marca 1909 v družini Andreja in Uršule r. Rupe. V Avstralijo je prišla 13. novembra 1949 ter z možem in družino vsa avstralska leta preživela v Blacktownu. Mož ji je umrl pred dvajsetimi leti in je vsa skrb za družino padla nanjo. Pokojnica je bila res dobra krščanska žena in mati, ki je vse žrtvovala za svoje otroke. Bila je tudi zelo delavna pri nemškem verskem središču sv. Rafaela v Blacktownu, pa poleg tega rada priskočila na pomoč tudi k nam. Odlikovala se je v gostoljubnosti in je bil v njeni hiši vsakdo lepo sprejet. Ob smrti zapušča hčerko Marijo por. Mihič in sina Jakoba (oba iz prvega zakona), ter hčerko Eriko por. Schrader (iz drugega zakona). Pogrebno mašo smo imeli ob veliki udeležbi rojakov v petek 21. oktobra pri Sv. Rafaelu v Blacktownu, kjer sem somaševal s Fr. Krewenkom. Pokopali smo jo na pokopališču St. Marys poleg njenega moža.

Sorodnikom obeh pokojnih iskreno sožalje. Mesec november nas še posebej vabi k molitvi za naše drage, ki so šli pred nami v večnost. Naj po usmiljenju božjem počivajo v miru!

SURFERS PARADISE bo imel slovensko službo božjo v soboto 3. decembra ob pol osmih zvečer. Za nove tamkaj naj omenim, da je kraj službe božje cer-

kev sv. Vincencija, Hamilton Avenue. Ta nova farna cerkev je le en blok nižje od kraja, kjer je še pred tremi leti stala prejšnja cerkev, prav tako posvečena svetemu Vincenciju.

CORNUBIA, slovenski griček, ima službo božjo naslednji dan, v nedeljo 4. decembra, ob enajsti uri dopoldne. Sveta maša bo za vse pokojne rojake, ki so umrli v Queenslandu. Po maši bo prihod Miklavža, obdarovanje in piknik. Naslov slovenskega grička, kjer se rojaki zbirajo vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu, je: 146 Redland Bay Road, Cornubia, Qld. 4130.

V **BRISBANE** bo slovenska maša prav tako na isto nedeljo (4. decembra) in sicer ob 6.30 zvečer v cerkvi Matere božje, vogal Peel in Merivale Sts., South Brisbane.

Vse tri službe božje bo tokrat opravil p. Bazilij iz Melbourne in ob odsotnosti p. Cirila razbremenil mene. Pater pa bo gotovo vesel srečanja z rojaki, zlasti z nekdanjimi Melbournčani, ki jih je ob Zlati obali že kar precej. Pri Cudermanovih pa bodo praznovali srebrno poroko – p. Bazilij je Anico in Mirka poročil v melbournski stolnici pred 25-imi leti. V spomin na ta dogodek bo na Cudermanovi farmi blagoslovitev spominske kapelice.

FIGTREE-WOLLONGONG ima slovensko mašo na prvo adventno nedeljo (27. novembra) in 11. decembra, ko bo po maši v dvorani tudi prihod Miklavža, obdarovanje in nastop mladine. – Vse adventne srede bo v Figtree sveta maša in adventna pobožnost: torej 30. novembra, 7., 14. in 21. decembra. Vsakokrat ob sedmi uri zvečer. Tako imate tamkajšnji rojaki lepo priliko za dobro duhovno pripravo na božič. – Polnočnica bo tudi letos z začetkom ob pol dvanajstih ponoči, v soboto 24. decembra, ko bo mladinski zbor skupaj z odraslimi prepeval božične pesmi. Na novo leto pa bo sveta maša izjemno ob štirih popoldne.

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo 18. decembra, na božič 25. decembra, na novo leto 1. januarja ter 15. januarja, vsakokrat ob šesti uri zvečer. Kraj: St. Bede's, Nuyts in Hicks Sts., Red Hill, A.C.T. Pred mašo prilika za zakrament sprave.

NEWCASTLE: maša bo za tamkajšnje slovenske rojake v adventu (namesto božične) v nedeljo 4. decembra: Hamilton, ob šesti uri zvečer. Pred mašo spovedovanje.

BOŽIČNO DEVETDNEVNICO bomo imeli pri Sv. Rafaelu od 16. do 24. decembra. Lepo vabljeni k skupni molitvi in petju, da se skupaj pripravimo na božič. Pobožnost devetdnevnic s sveto mašo bo vsak večer ob sedmih.

HEALING MASS bomo imeli že drugič pri nas v Merrylandsu, tokrat v četrtek 15. decembra. Imel jo bo znani p. Luke Newington, O. F. M., iz Campbelltowna. Vabljeni! Povabite s seboj tudi avstralske znanke, prijatelje in sosede, saj bo maša v angleščini.

BOG POVRNI vsem rojakom, posameznikom in organizacijam za lepo presenečenje, ki ste mi ga pripravili ob priliki 25-letnice prihoda v Avstralijo. Najprej je bila omemba tega mojega in vašega dogodka na mladinskem koncertu v Wollongongu, potem ste se me spomnili na nedelji 23. in 30. oktobra, ko so bile v akciji vse tri naše delovne skupine, slovenske organizacije, med njimi oktet Slovenskega društva Sydney – zapel je nekaj naših domačih in umetnih pesmi. Mislim, da je bila naša celokupna verska skupnost kar lepo strnjena pri tej proslavi. Zato vsem skupaj lepa hvala za čestitke, cvetje, za darila in razne druge pozornosti, zlasti pa seveda za molitve. Vseh se bom rad spominjal v svojih molitvah in svetih mašah.

MIKLAVŽ bo prišel k nam v Merrylands v nedeljo 11. decembra po maši. Otroci bodo obdarovani kakor vsako leto. Osebnostne darove za vaše otroke pa prinesite k nam v soboto zvečer ali pa v nedeljo zjutraj pred mašo. Miklavža bodo pozdravili otroci naše Slomškove šole.

MATURANTSKI PLES bo letos že deseti po vrsti. Letošnji maturanti se nam bodo predstavili v novi dvorani S.D.S., na vogalu Elizabeth St. in Horsley Drive, Wetherill Park. Čas: V soboto 3. decembra ob sedmih zvečer. Maša bo pri nas tisto soboto že ob 5.30, namesto ob običajni kasnejši uri.

SLOVENŠČINA v Bankstownu (Girls High School na Mona Street) bo živela toliko časa, dokler bodo starši skrbeli, da njih otroci obiskujejo slovenski pouk. Znanje jezika je velika prednost. Važno je, da znajo otroci jezik svojih staršev, da se z njimi vsaj lahko po domače razgovore. Vpisovanje bo spet na prvo soboto v februarju.

SLOMŠKOVA ŠOLA na našem verskem središču bo drugo šolsko leto spet delovala. Žal število učencev zadnja leta pada. Spet zavisi od staršev: če bi se le malo potrudili, bi lahko imeli lepo število učencev. Sprejemamo otroke od 1. do 6. razreda, iz višjih razredov pa naj se udeležujejo pouka slovenščine na državni šoli v Bankstownu.

METKA ŠKERJANC se je pred kratkim oglasila in sporočila, da njenemu skladu za prenosni dihalni aparat manjka še štiri tisoč avstralskih dolarjev (torej je sklad napredoval za en tisoč od zadnjega poročila - seveda ne samo od nas!) V zadnjem času (do 2. nov.) so v sklad darovali: Slavka Podbevšek 40.— dol.; Va-

lentina Papagna in Rafaela Barnes vsaka po 20.— dol.; Branko Plohl 5.— dol. Bog povrni vsem!

BOŽIČNA DOBRODELNA AKCIJA naše mladine pred zadnjim božičem je bil obisk in obdarovanje prebivalcev doma onemoglih v Guildfordu (med temi je bil tudi zdaj že pokojni Anton Devetak). Mladinski zbor "Zarja" jim je ob tej priliki priredil kratek božični koncert. Obdarovani so bili pozornosti zelo veseli. — Letos bomo tudi napravili dobro delo okrog božičnih praznikov, ki nas spominjajo, da je Bog prišel med nas v podobi neobgljenega otroka in nas s tem neizmerno obdaroval. Mi pa bomo za ta božič obdarovali Metko Škerjanc in ji pomagali, da bi čim prej prišla do težko zaželenega prenosnega dihalnega aparata. Naši birmanci, prvoobhajanci in sploh mladi, vsi bodo prinesli svoje darove (v denarju) v ta namen. To bodo storili pri darovanjski procesiji na njihovo nedeljo, 4. decembra, ko bodo skupno pri maši. Pa tudi odraslim bo dana prilika darovati v ta dober namen — druga nabirka te nedelje bo šla za Metkin dihalni aparat. Rojakom izven naših verskih središč pa polagamo na srce, naj pošljejo svoj dar za Metko na versko središče Sv. Rafaela, ali pa na uredništvo "Misli", ki bo dar posredovalo dalje na nas.

VESELOIGRA "PRI BELEM KONJIČKU" bo že za nami, ko boste brali te vrstice. Upam, da bo lepo uspela, saj so igralci položili vanjo veliko truda, svojega prostega časa in osebnih žrtev. Njih režiser Ivan Koželj bi pri tem gotovo dobil sive lase, če bi jih že ne imel. Upam, da bodo igralci ponavljali predstavo še kje drugje izven Sydneya, da tako tudi drugim rojakom pripravijo nekaj prijetnih trenutkov smeha.

P. VALERIJAN

**Slovenski šolski odbor za NSW
in naši maturanti
Vas vljudno vabijo na**

**DESETI
MATURANTSKI PLES,**

**ki bo v soboto 3. decembra 1988
z začetkom ob sedmi uri zvečer
v novi dvorani S. D. S.,**

**vogal Elizabeth St. in Horsley Drive,
WETHERILL PARK (Sydney).**

**Vstopnina 10 dol. za odrasle,
5 dol. za upokojece in študente.
Za ples igra ansambel MAVRICA.
DOBRODOŠLI!**

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$100.—Franc Saksida; \$26.—Ivanka Kresevič; \$23.—Željko Rob, Slavko Tomšič; \$21.50 Julka Smole, Lojzka Feguš; \$13.—Gina Gesmundo, Ida Zorich, Štefan Plej, Danila Štolfa, Marija Kosi, Feliks Drobež; \$10.—Johan Pristov, Maks Štavar; \$9.—Fani Natlačen; \$7.—Marija Horvat, Maria Monteburno, Leopold Vuga; \$6.—Mariana Šmit, Romana Žetko, Slavka Franetič; \$5.—Franc Žerjal; \$4.—Franc Zadel; \$3.—Zofija Valentinčič, Jože Gosak, Maria Bisiach, Ivanka Dekleva, Zdenka Novak, Zdravko Kristančič, Stanko Božič, Angela Lečnik, Marija Devetak, Mihael Ulcej; \$1.—Darinka Hafner.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$310.—N.N. (p. Mihu v Zambijo); \$303.—nabirka misijonske nedelje v Merrylandsu, poslana p. Mihu; \$100.—N.N. (p. Mihu), C. Š., Danica Vukich; \$80.—družina A.Konda; \$50.—Stanko Aster-Stater; \$20.—Jože Lapuh, Jože Krušec, Agata Zupanič; \$4.—Ivanka Kariž.

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$20.—Družina Raneri, druž. Jenko; \$10.—Lucija Miklavc, druž. Jože Gosak; \$5.50 Marija Telich.

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

**BREZ LJUBEZNI LAHKO
SEKAMO DRVA,
OBLIKUJEMO ZIDAKE,
KUJEMO ŽELEZO, ZA
NAŠ ODNOS DO LJUDI
PA JE NUJNO
POTREBNA LJUBEZEN.**

(Tolstoj)

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

(20.)

"Si ti bila v tisti deželi, Barica?"

"Nisem bila."

"Kako si pa potem poznala Marijo in kako veš, da se je tako oblačila?"

"Tisti, ki je to naslikal, je vedel, da so se takrat tako oblačili. Saj pravim, da je bilo to že davno. Pred dva tisoč leti."

"Sta si vidve v sorodu, ker imaš njeno sliko?"

"Seveda, Aleš. Jaz sem njen otrok."

"Zdaj pa lažeš. Saj si prej rekla, da je živel pred dva tisoč leti."

"Da, pred dva tisoč leti je živel na zemlji, zdaj pa živi v nebesih."

"Tako dolgo nihče ne more živeti. Zakaj lažeš?"

"Ne samo tako dolgo, ampak vedno. Vsi, ki pridejo v nebesa, vedno živijo. Nikoli več ne umrjejo."

"Pa kje so nebesa? Kaj je to, nebesa?"

"Nebesa so veselje, radost, življenje, večno bivanje pri Bogu."

"Je v nebesa daleč?"

"Ne, sploh ni daleč in ne blizu. V nebesa pridemo, ko bomo umrli."

"Saj mrtvi ne bomo mogli hoditi, da bi lahko šli v nebesa."

"Ne bomo šli z nogami. Noge bodo mrtve in jih s telesom vred pokopljejo v zemljo. Mi ljudje nismo samo telo, smo tudi duh, ki se ne vidi, ki pa smo mi. In ta 'mi' bo šel v nebesa."

"Jaz bom rajši tukaj ostal."

"Kje tukaj?"

"Tukaj doma. Pri mami in pri vas," je končal teološko razpravo Aleš in Barica ga je vzela na roke in se trikrat zavrtela z njim naokrog, da je zavrnil od ugodja.

Vse te pogovore sta Aleš in Alenka v nekoliko drugačni obliki predložila materi, ki ni vedela, kako bi odgovarjala in je vedno skušala pogovor napeljati na prijemljivejši stvari ali pa ju je tolažila:

"Zdaj sta še majhna. Vse to bosta znala in razumela, ko bosta velika."

Vendar sta Alenka in Aleš počasi, toda vztrajno v verskem nauku napredovala, saj je bila Baričina šola neposredna, nič katekizemska, pač pa življenjska.

Rozika včasih ni mogla razumeti, kako je mogoče, da sta župnik in Barica tako potrpežljiva, saj sta otroka marsikdaj kaj takega ušpičila, da bi se lahko razburil še tako potrpežljiv človek. Ta dva pa nič. Potrpela sta in njej, materi, niti povedala nista, kaj šele, da bi ji kaj očitala.

Zadnjič je Aleš prinesel od neke košarice nekoliko prezrelega paradiznika in z njim pocedil ne samo stopnišče, ampak tudi ves hodnik od enega konca do drugega. Pred vrati mu je župnik vzel košarico iz rok:

"Skoči, Aleš, k vam po skledo, da ne boš še v sobi po tleh cedil." In ko je Aleš skledo prinesel, sta dala košarico vanjo.

"Zdaj pa prinesi cunjo, da bova hodnik in stopnišče pobrisala. Mi boš pomagal?"

Aleš je prinesel cunjo in je bil takoj voljan župniku pomagati in kmalu je bilo zopet vse v redu.

"Kaj pa se je zgodilo?" je vprašala Rozika, ki je ravno takrat od neke prišla in je takoj razumela, ko je zagledala še neprekuhan paradiznik v košarici, kako je plaval v svoji omaki.

"Pripeljite mu eno okrog ušes, ko bo zopet kaj takega naredil," je rekla župniku.

"Saj mi je pomagal vse lepo očistiti," ga je zagovarjal župnik.

Ko je župnik nekoč pozabil zapreti pisarno in ga nekaj ur ni bilo doma, Barica pa je delala na vrtu, sta Alenka in Aleš opazila na pisalni mizi kup listov. Začela sta jih prekladati in se igrati z njimi. Temeljito sta jih premešala, nato pa sta iz njih naredila cesto, ki se je vila dvakrat okrog pisalne mize, zavila v vse kote in skozi priprta vrata na hodnik. Ko je župnik prišel domov, je našel svojo malo prej lepo urejeno karto-tekovo v popolnem neredu. Ko je liste pobiral, je prišla tudi Rozika.

"Pustite, gospod župnik, bom že jaz pobrala, saj sta to gotovo moja nepridiprava naredila."

"Videl ju nisem. Verjetno pa sta bila ta dva. Otroci so otroci. Vse jim služi samo za igračo."

"Saj jima dopovedujem, naj pustita povsod vsako stvar pri miru. Alenka razume, Aleš pa je neugnan in Alenka mu mora v norčijah slediti. Sama pa tudi ne morem biti vedno pri njiju. Ves dan sem pomagala sosedom pri delu."

"Alenka bo šla v jeseni v šolo?"

"Ne vem, če jo bodo vzeli. Nekoliko je še šibka in majhna. Skoraj bi raje videla, da bi jo vzeli šele naslednje leto."

"Jo boste pustili k predšolskim? Barica bo jeseni začela z veroukom predšolskih, pa bi lahko tudi vaša Alenka prišla, če ste vi za to, seveda."

"Bi že bila za to, toda Alenka za to ni sposobna."

"Zakaj ne bi bila?"

"Mislim si, da bodo nastali gotovo kaki zadržki. Jaz ne hodim v cerkev. So pa še druge stvari."

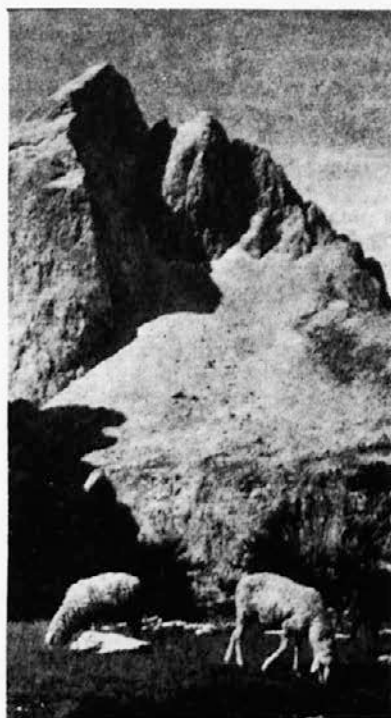
"Saj res, Rozika, vas lahko vprašam: ste vi katoliške vere?"

"Sem. Toda že dolgo nisem bila v cerkvi. Menda od takrat, ko sem s sedemnajstimi leti odšla služiti v Ljubljano. Tam se nisem takoj znašla, nisem pa imela nikogar, ki bi me v cerkev napotil in tako sem se odvadila."

"Pri nas vam ne bi bilo težko hoditi v cerkev, saj ste med ljudmi, ki skoraj vsi hodijo. Pri nas je težje ne iti."

"Tu me pa motijo druge stvari."

"Katere, če se lahko nekoliko o tem pogovoriva?"

Jalovec s Slemena

OPROSTI, ŽARE!...

V ljubljanskem tisku je nedavno izšla tale sicer kratka a vendarle zelo zgovorna črtica Ž. Petana.

Pred dnevi sem srečal svojega prvega sekretarja. Vodil je naš mladinski aktiv v letih 1945 in 1946. Veste, kaj mi je rekel namesto pozdrava? "Žare, oprosti..."

Nisem vedel, kam meri s tem opravičilom, saj se nisva videla sedem laških let. Preden sem se utegnil pozanimati, kaj naj mu oprostim, je že nadaljeval.

"Oprosti mi, ker sem ti takrat lagal. Moje edino opravičilo je v dejstvu, da sem ti lagal v dobri veri, da govorim resnico. Lagal sem ti po direktivi od zgoraj... Ali se spominjaš, kako sem na sestankih pred več kakor štiridesetimi leti obljubljal svetlo prihodnost. Govoril sem, da bomo ustvarili napredno in pošteno družbo, v kateri ne

Stara avstralsko pokopališče

bo prostora za krivice, privilegije in podobne nečednosti. Govoril sem, da bomo zgradili napredno in učinkovito gospodarstvo, ki bo dajalo ljudem ustrezen zaslužek. Govoril sem, da bodo kmetje v zadrukah živeli srečno in veselo življenje. Govoril sem, da bomo vsi enaki . . . Oprosti mi, ker sem te takrat hudo nalagal . . ."

Nič ni pomagalo, da sem ga tolažil in prepričeval, da ni za to prav nič kriv.

"Kriv sem, zelo sem kriv pred Bogom in pred ljudmi. Zapeljal sem vas z varljivimi obljubami . . ."

"Veš kaj," sem ga prekinil. "Če ti bo laže pri duši, ti povem, da ti takrat nisem verjel niti besedice."

"A res ne?" se je bivši sekretar razveselil. "Hvala ti za te besede!"

Žal sem mu verjel prav vse, kar je bil takrat nakladal . . .

ŽARKO PETAN

"To, na primer, da so me ti, ki hodijo redno v cerkev, hoteli vreči na cesto z dvema otrokoma. Kakšno krščanstvo je to? Kje imajo ti kristjani vest?"

"Ljudje dostikrat ravnajo nepremišljeno. Nekaj si vtepejo v glavo in gredo slepo za tistim, misleč, da delajo dobro ali vsaj hočejo delati dobro. Saj se je potem stvar poravnala in danes vas nihče več ne gleda po strani. Morate pa razumeti, da niso bili vajeni, da bi v župnišču stanoval kdo drug razen župnika, njegove gospodinje in morda še kakšnega hlapca ali dekle v prejšnjih časih."

"Prejšnji teden sem bila na občini in sem jim rekla, da so mi stanovanje dali samo začasno, minili pa sta že dve leti in sem še vedno tukaj. Rekli so mi, naj še malo potrpi, da se bo že še kaj našlo. Seveda je to samo izgovor in poceni tolažba, saj sem prepričana, da niti iskali niso. Morala si bom sama kaj poiskati, saj sem tu zares v napotje."

"Meni niste v napotje in tudi Barici ne. Drugi pa niso prizadeti in se jih zadeva ne tiče."

"Toda otroka vam povzročata sitnosti in vedno naredita kaj takega, kar vas spravlja v jezo."

"Raje bi rekel, da me učita potrpežljivosti in te nam nikoli ni preveč."

"Glede tega se vam čudim. O duhovnikih sem slišala čisto drugačne stvari. Morda pa je marsikaj bilo res samo napihovanje kakšnih majhnih slabosti. Po tistem, kar sem slišala o duhovnikih, bi me vi že davno morali vreči ven ali pa me zlorabiti na drugačen način, saj me razumete, kaj mislim. Vi pa mirno potrpite ne samo to, da ste zaradi mene utesnjeni, ampak prenašate tudi otroški krik in smeh in njuno porednost. Vse to prenašate, čeprav ne hodim v cerkev, pa še oponesli mi tega niste doslej."

"V cerkev niti dobri Bog nikogar ne sili, kako bi mogli siliti mi, njegovi služabniki. Za to se mora vsak sam odločiti, kajti Bog želi, da se svobodno in neprisiljeno odločimo zanj. Če vam bo kdaj srce reklo, da bi bilo lepo in dobro iti v nedeljo z drugimi v cerkev, takrat poslušajte svoje srce in sledite njegovemu glasu. Premagali boste odpor, ki je sedaj v vas, namišljeno težavo, ki vam brani narediti prvi korak. Ne bo vam žal. Ko boste naredili prvi korak, bodo vsi naslednji že veliko lažji."

"Letos sem se že dvakrat napravila, da bi šla, pa me je vedno znova premagal strah. Takrat se me poloti neka nelagodnost, neki odpor, tako močan, da ga ne morem premagati."

"Vem za zdravilo zoper tak strah in odpor. Povejte Barici, naj vas v nedeljo pokliče. Šli bosta skupaj. Barica vam pokaže mesto poleg sebe, vse drugo bo šlo samo po sebi."

"Tudi druge stvari so, ki bi jih morala urediti, če bom začela hoditi k maši."

"Druge stvari? Katere?"

"Ko sva že pri tem pogovoru, bom povedala, čeprav mi ni lahko. Prej ali slej mora priti vse na dan. Moja otroka, Alenka in Aleš, nista krščena."

"Nista krščena?"

"Zdaj vam je pa vzelo sapo. Če bi to vedeli, bi nas vse tri že davno

pognali, ali ne? ”

“Malo prej ste imeli nekoliko boljše mnenje o meni. Nič ne de. Toda nismo dolžni biti dobri samo do vernih ali samo do tistih, ki so krščeni, ampak do vseh, pa naj bo kdo veren ali neveren, dober ali slab.”

“Verni pa bi le imeli prednost pri vas. Mislite, da ne? ”

“Mogoče. Zaradi naše slabosti in nepopolnosti, zaradi naše krščanske nedoslednosti, ali preprosto zato, ker smo vsi samo slabotni ljudje, ki se nikoli ne moremo znebiti pristranosti, toda to ni po evangeliju. Po evangeliju bi nam moral biti bližji tisti, ki je v večjem pomanjkanju, kdor naše pomoči bolj potrebuje. Tudi nevera je neke vrste pomanjkanje, neke vrste osirotelost, saj neveren človek nima tistega, kar mu po njegovem človeškem bistvu pripada, nima ali vsaj ne zaveda se Boga.”

“Ali ni nas nekaterih Bog prej pozabil kakor mi njega? Zakaj je ta njegov svet tak, da sem že s sedemnajstimi leti morala zapustiti domače gnezdo, kjer je čivkalo preveč mladičev in odpiralo svoje lačne kljunčke, ker ni bilo dovolj potrebnega za vsakdanji kruh? Poleg tega pa so se drugi kopali v razkošju in od presitosti niso vedeli, kaj bi počeli na tem svetu.”

“To je hudo. Toda tega ni Bog kriv. Človeku je dal pamet in srce, naj bi s tema dvema odličnima darovoma urejal ta svoj in njegov svet. In človek ga urejuje, toda pri tem preveč uporablja svoj razum in premalo svoje srce. Potem pa nastane svet, ki je razumarsko hladen, pravičen samo v nekih načelih, ni pa pravičen po srcu, po svoji čustveni plati. Nazadnje je razum vse, nekakšno vrhovno načelo, ki zanika tudi svojega Stvarnika, ker hoče vsemu biti absoluten gospodar. Srce mora molčati in tisto, kar bi naše življenje olepšalo, ga napolnilo z bratstvom in ljubeznijo, mora žalostno umolkneti. Tega Bog ni kriv. Tega je kriv človek.”

“Če je Bog gospodar, tega človeku ne bi smel dovoliti.”

“Potem pa človek ne bi bil več človek, ker ne bi bil svoboden.”

/Nadaljevanje sledi/

P O

S M R T I

Ko bodo v grob me d'jali,
sto let bom tiho spal,
da več ne bodo znali,
kje križec moj je stal;

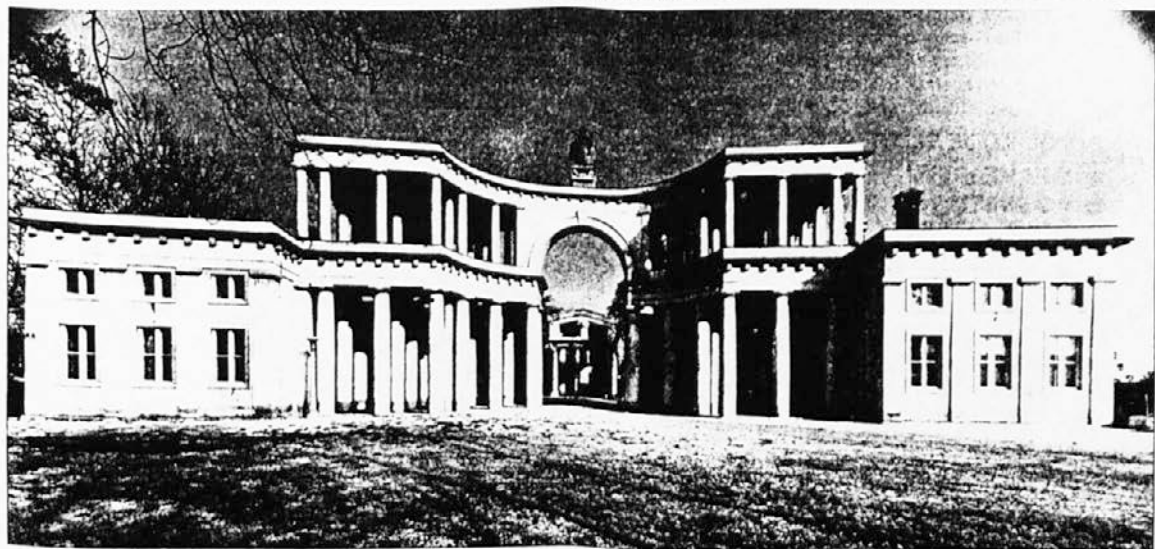
da kar živel z mano
nekdanje jih je dni,
v deželo vsi neznano
počivat bodo šli.

Takrat mi zaigralo
srce bo živo spet,
z orjaško silo gnalo
nazaj me bo na svet.

Po dragi domovini
ogledovat bom šel,
ko sinov naših sini,
nov rod bo v nji cvetel.

Bom gledal, al' spolnile
želje so se mi v tem,
al' mirno v dnu gomile
naprej počivat' smem?

SIMON JENKO

Čudovita Plečnikova stvaritev: pokopališče Žale v Ljubljani (postavljeno v letih 1938 – 1940)

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

NAJ v tej številki objavim naš **adventni razpored**:

Na prvo nedeljo v mesecu decembru bo po maši — kot vsako leto — **miklavževanje**. Letos bo prišel Miklavž v cerkveno dvorano in bo tam obdaroval naše malčke. Po obdarovanju otrok bomo imeli B. B.Q. Doprinos te prireditve je namenjen ureditvi našega parkirnega prostora okoli cerkve. — Upokojenci pa bodo imeli letošnje zadnje srečanje dne 13. decembra, najprej ob deseti uri z mašo, tej pa bodo sledile razne zabavne igre in B. B.Q. Vsi lepo vabljeni!

Praznik Brezmadežne — četrtek 8. decembra — je sicer delavnik. Imeli bomo večerno mašo ob sedmih, po maši pa litanije in posvetitev Srcu Marijinemu.

Priprava na skupno božično spoved bo v petek 23. decembra zvečer ob sedmi uri. Starejši bodo imeli pripravo v cerkvi v slovenskem jeziku, mladi pa v davorani. Po pripravi bo skupna odveza za vse in seveda tudi priložnost za osebno spoved skozi ves advent vsaki petek in soboto zvečer ter vsako nedeljo pred mašo. Vsi iskreno vabljeni k spovedi, saj se bomo z dobro

spovedjo najlepše pripravili na praznik Kristusovega rojstva.

Rojake v Milduri bom obiskal v nedeljo 18. decembra. Zvečer ob sedmih bomo imeli sveto mašo v farni cerkvi. Pred mašo bo prilika za božično sveto spoved. Tamkajšnji rojaki se obvestite med seboj. Povejte prošim tudi hrvaškimi prijateljem, saj vedno radi pridejo k slovenski maši!

V Berriju pa bo božična spoved in slovenska maša v ponedeljek 19. decembra zvečer ob sedmih. Prilika za sveto spoved bo že ob 6.30, pol ure pred mašo. Že sedaj si tako uredite čas, da se boste slovenske maše lahko udeležili. Med seboj se pa obvestite, saj najbrž vsi ne berejo Misli. Skušajte tudi pomagati s prevozom tistim rojakom, ki bi radi prišli, pa nimajo prevoznega sredstva. Delom usmiljenja velja tudi eden Kristusovih blagrov v njegovem govoru na gori. Na svidenje torej 19. decembra v farni cerkvi v Berriju!

Dne 27. oktobra je na svojem domu v Seatonu umrl **LOJZE NOVAK**. Pokojnik je bil rojen v Brattoncih blizu Murske Sobotne v Prekmurju. V Avstralijo je emigriral leta 1957 z ženo Marijo. Mašo zadušnico smo imeli v naši cerkvi dne 30. oktobra, dne 10. novembra pa so bili njegovi posmrtni ostanki odposlani v Slovenijo. K zadnjemu počitku bodo položeni v družinsko grobnico v Murski Soboti. Ženi Mariji izrekamo iskreno sožalje, pokojnega Alojza pa priporočamo božjemu usmiljenju. Naj v domači zemlji najde miren počitek v Bogu!

V domovini pa je v Ptujju umrl **Mihael Ivančič**, oče našega velikega dobrotnika Slavka Ivančiča. Že nekaj let je bolehal za neozdravljivo boleznijo, ki ji še danes

Slika
iz kronike
MISLI:
Miklavžev
obisk Adelaide
v letu 1961.
Marsikatera
adelaidskih
mamic
bo našla
na sliki sebe
in svoje malčke.
Kajne, leta
prehitro teko ...

vsa medicinska znanost ne more pomagati. Lansko leto, ko je bil na obisku pri sinu v Avstraliji, je občudoval našo novo domovino in bil ponosen na vernost in radodarnost svojega sina slovenskemu misijonu. Upati smemo, da že uživa pri Bogu večni mir in plačilo za svojo zvestobo in prestano vdano trpljenje zadnje bolezni. Maša zadušnica je bila pri nas v ponedeljek 7. novembra zvečer ob prisotnosti rojakov. Sinu Slavku

smo hvaležni za nenehno velikodušno pomoč, ki jo nudi našemu misijonu. V imenu tukajšnje slovenske skupnosti mu izrekamo iskreno sožalje, očeta pa priporočamo v molitev. Naj počiva v miru božjem!

V mesecu novembru in v adventu bodo naše radijske oddaje ob sredah zvečer namenjene predvsem pripravi na božič. Vsi ste vabljeni k poslušanju!

P. JANEZ

Moja smrt

DRUG drugega obveščamo o njegovi bolezni, celo o neozdravljivi bolezni. Morda si že vsi šepetajo o neizogibnem koncu. Bolnik pa upa. In mi mu celo lažemo, da bo ozdravel...

Da bodo drugi umrli, to vemo. Da bomo sami umrli, si nekako nagonsko prikrivamo. A to ni ne človeško, ne krščansko.

Za nas kristjane smrt ni konec, ampak začetek. Če sem se trudil, da sem življenje napravil vredno, se moram potruditi, da bo tudi moja starost, bolezen in smrt nekaj dostojanstvenega, nekaj lepega.

Zato se moram sprijazniti z dejstvom, da bo moje umiranje končno triumf mojega življenja. Ne vem, kako bom doživel prehod. A vem in sem prepričan: večnost je. Vem tudi, da je v novem koledarju Cerkev smrtni dan svetnikov razglasila za dan njihovega rojstva. Rojeni so bili za nebesa. Porod pa je vsak boleč. Otrok prijoka na svet. Tudi odhod s tega življenja v večnost zna biti boleč.

A če se pravočasno čim bolj približam temu, kar je doživljal sveti Frančišek, ki je pel in iz dalje pozdravljal "sestro smrt", mi bo smrt sicer še vedno pokora za greh, a vdano, svobodno sprejeta pokora. Zato postaja umiranje samo po sebi poslednja človekova molitev.

Mnogi si žele hitro smrt. Pa je prava milost počasno umiranje. Ko veš, ali vsaj zdravniki ti pripovedujejo, koliko imaš še mesecev ali morda let, pa se na ta svoj dan pripravljaj — kaj ni dozorelost šele zdaj dosežena, če kot človek in kot kristjan razprostrti rok in mirnega srca čakaš na svoj poslednji utrip?

Da, ni praznika smrti. Praznik življenja je. Rojstvo za večnost je. Oko ni videlo, uho ni slišalo, a verujem in upam z vso zanesljivostjo, da me čaka na pragu večnosti Kristus sam, Vstali, Poveljani, moj Brat, življenje mojega življenja.

FRANC SODJA

Z VSEH VETROV

PRED DESETIMI LETI, dne 16. oktobra 1978, je bil izvoljen za papeža krakovski nadškof Karol Wojtyła, ki si je izbral ime **Janez Pavel II.** V tem desetletju svoje apostolske službe je papež zvesto posnemal apostola Pavla in ogromno potoval. Obiskal je Cerkve po vseh celinah in do konca julija 1988 napravil nad 600.000 kilometrov, kar je več kot enkrat in pol razdalje med Zemljo in Luno. Izven Italije je napravil 39 potovanj, ki so ga vodila v 72 dežel, ustavil pa se je v 360 mestih. Njegov pozdrav miru objema ves svet. Ko bi le voditelji narodov sprejeli njegove očetovske besede — kako bi svet kmalu drugače izgledal.

Prav je, da svetega očeta vsi katoličani vključujemo v svoje molitve. Naj ga dobri Bog še dolgo ohrani zdravega Cerkvi in vsemu svetu!

VELIKO raznih prireditev se je zvrstilo in se še vrste v okviru praznovanja 200-letnice, ki jo proslavlja letos Avstralija kot dežela priseljencev. Najbolj nenavadna prireditev pa je bila nedavno nedaleč od Beltane v južnoavstralski puščavi, v naravnem amfiteatru. Pri tem koncertu sredi prostranosti avstralske zemlje in pod čudovitim avstralskim ozvezdjem je sodelovala Kiri Te Kanawa, trinštiridesetletna novozelandska sopranistka maorskega rodu, ena največjih opernih primadon zadnjih dveh desetletij. Ob spremljavi simfoničnega orkestra iz Adelaide, ki ga je vodil John Hopkins, je dve uri prepevala priljubljene arije iz Mozartovega Don Giovannija, dalje iz Buzetove opere Carmen, Puccinijeve Manon Lescaut in Verdijeve Moči usode, pa tudi odlomke iz novejših ameriških opernih del. — Ko so ta nenavadni koncert začeli oglašati, je marsikateri novinar ali radijski reporter izrazil svoj dvom nad uspehom — kdo naj bi hodil v puščavo in v tako daljavo, ko je koncertov dovolj po mestih... Pa so se zmotili. Prireditev je prav zaradi svoje izjemnosti privabila nad osem tisoč ljudi. Pripotovali so z vlaki, avtobusi, zasebnimi avtomobili in celo z zasebnimi letali. Precej se jih je dva dni vozilo iz 1700 kilometrov oddaljenega Sydneya, nekaj ljubiteljev operne glasbe pa je plačalo 2500 dolarjev za povratno letalsko vozovnico z Nove Zelandije.

Zadostno količino hrane in pijače je udeležencem oskrbela avstralska armada, ki je za vsak slučaj postavila v bližini celo terensko bolnišnico.

V **EVROPI** je prišlo do velikih demografskih sprememb. Nataliteta v zadnjih dvajsetih letih vedno bolj pada in v nekaterih državah občutno vedno hitreje.

Pred petimi leti je bila v Italiji nataliteta 29,4 na 1000 prebivalcev, zdaj pa se giblje le okoli 10,2 in predvidevajo, da bo na tako nizki ravni ostala do konca stoletja. Zahodnih Nemcev bo letos več pomrlo — po ocenah 1,883 milijona — kot pa se jih bo rodilo (okoli 1,749 milijona). Britanska nataliteta je v šestdesetih letih strmoglavila na 18,8 na 1000 prebivalcev, danes pa je že na 13,6. Edina država, v kateri se rodi toliko domačih otrok, da lahko nadomestijo umrle, je v Evropi Irska.

KANDIDATNO LISTO letošnjih Nobelovih nagradencev so objavili nedavno v Oslu na Norveškem. Med kandidati nagrade za mir so tudi Ronald Reagan, Mihael Gorbačov, Nelson Mandela in generalni tajnik OZN Javier Peres De Cuellar. V decembru bomo slišali, kdo jo bo dobil in upajmo, da jo bo vreden.

PERESTROJKA IN VERA je bilo geslo letošnjega, že 38. mednarodnega kongresa ustanove **Cerkve v stiski**. Bil je v Kōnigsteinu v zahodnonemški zvezni deželi Hessen, kjer se je začel 1. septembra z udeležbo 400 strokovnjakov in opazovalcev iz 21 narodnih skupnosti, končal pa 4. septembra. Letos ga je priredil tamkajšnji kolegij Alberta Velikega.

Navzoči so ugotavljali, kolikšno upanje vzbujajo sovjetske reforme in koliko verske svobode moremo od njih pričakovati. Poudarjeno pa je bilo, da je treba na razmere v Cerkvah gledati stvarno. Kljub perestrojki je položaj kristjanov v Sovjetski zvezi še vedno kritičen, saj je omejen na bogočastje in premalo stopa v vsakdanje javno življenje. Perestrojka, ki jo je začel Mihail Gorbačov, tudi ne pomeni, da se bo izboljšal položaj po drugih socialističnih deželah. V Romuniji ni prav nobenih opogumljajočih znamenj verske svobode, prej nasprotno. Tudi verniki na Češkoslovaškem ne morejo biti zadovoljni s sedanjim položajem Cerkve v družbi. Enako zahteve ukrajinske katoliške Cerkve vzhodnega obreda ne dobe nobenega odmeva, ki bi prineslo izboljšanje.

Referat madžarskega profesorja teologije in filozofije Tamasa Nyirija je odprl vprašanje, v kolikšni meri je sploh možen odkrit dialog med kristjani in marksisti. Tak dialog vsekakor odpira nove pota in išče nove načine sobivanja, a pri tem kristjani ne smejo pozabljati na vsakdanje izkušnje. Vsekakor je verska svoboda zelo občutljiv barometer izpolnjevanja temeljnih človekovih pravic in Bog daj, da bi polagoma le začel kazati lepšo sliko današnjega sveta.

VERSKI RAZGLED po svetu nam pokaže tele številke, ki jih je objavil obveščevalni organ Kongregacije za evangelizacijo narodov, Agenzia Internazionale Fides: Katoličanov je na svetu 905 milijonov, protestantov 484 milijonov, pravoslavni pa 183 milijonov.

Muslimanov je 851 milijonov, hinduistov 671 milijonov, konfucionistov 314 milijonov, budistov pa 305 milijonov. Ostali del človeštva je razdeljen med druga manj številnejša verstva, dočim se med brezverce in agnostike (dvomljivce) uvršča okrog 600 milijonov ljudi. — Med kristjani je na prvem mestu po številu katoliška Cerkev. Žal pa katoličani kljub številčni rasti ne naraščamo v sorazmerju s porastkom svetovnega prebivalstva. Statistika nam pove, da se je v letu 1985 svet s prebivalci dvignil za 68 milijonov, katoličani pa komaj za 12 milijonov.

Kristjani (katoličani, protestanti in pravoslavni) imamo torej le 18,36 % svetovnega prebivalstva (ena milijarda in 572 milijonov). V večini so nekristjani s svojimi tremi milijardami in 328 milijoni ljudi.

SOVJETSKI KMETOVALCI bodo lahko zopet vzeli zemljo v zakup in obdelovanje. Gorbačov je na konferenci politburoja za kmetijstvo povedal, naj bo ruski kmet spet gospodar svoje zemlje. Vse kaže, da nameravajo sovjetske oblasti dati nov zagon kmetijstvu, ki je v zadnjih letih precej nazadovalo. Prav gotovo bo med kmetovalci več veselja do dela, če bodo delali zase. Dolgo je vzelo, da so tudi v Rusiji prišli do teh zaključkov.

MED IRAKOM IN IRANOM so boji sicer prenehali, zato pa so začeli Iranci obračunavati s Kurdi na severu države. Priče trdijo, da so v boju proti Kudrom

začeli uporabljati tudi strupene pline. Kurdi pa so začeli množično bežati v Turčijo. Blizu turškega mesta Jurkseova so postavili taborišče s šotori za več kot deset tisoč kurdske begunce, podobna taborišča pa so tudi drugod ob meji.

PAPEŽ je letos prišel med blažene tudi trinajstletno Čilenko **Lauro Vicuna**, ki je umrla v Argentini leta 1904 kot žrtev za spreobrnjenje lastne matere.

STALIN je že pred zadnjo vojno s silo preselil dvanajst milijonov kmetov iz Ukrajine, med zadnjo vojno pa dva milijona Tatarov s Krima. Pa ima tiran še danes zveste učence. Zdaj isto dela romunski rdeči diktator Ceausescu, ki ima namen uničiti madžarsko manjšino v Romuniji. Ta manjšina šteje poldrugi milijon — koliko bo ostalo od tega števila po načrtnem uničevanju, bomo videli v nekaj letih. Madžarske vasi rušijo in zažigajo, njih prebivalce pa preseljujejo v druge kraje Romunije.

V **MOZAMBIKU** je vlada sklenila da popravi krivico, ki so jo oblasti te afriške države prizadele Cerkvi leta 1975. Takrat so podržavili vse cerkvene zdravstvene in vzgojne zavode, vključno stavbo semenišča. Zdaj je bila Cerkvi vrnjena imovina, ki je obsegala nad devetdeset zgradb. Sklepajo, da je vladni odlok znamenje dobre volje, ker bo v jeseni državo obiskal papež Janez Pavel II.

DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevoledu Corso Italia, Vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvnim TV, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejšo udobje po zelo ugodnih cenah: samska soba 43 avstr. dol., dvoposteljna 56 avstr. dol. Gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija.

V **PALACE HOTELU** bo poskrbljeno za Vaše čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa Vam bo osebno izrekel rojak **VINKO LEVSTIK**

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAŠ HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Kotičkarji, kje ste s svojimi pismi? Kaj ste res pozabili name? Žalosten sem. — Striček.

DRAGI OTROCI!

Danes vam predstavljamo v Galeriji mladih sydney-sko mladenko JUDY ANN ŠAJN. Rojena je bila 1966 v Sydneyu in živi s starši ter tremi sestrami v sydney-skem okraju Georges Hall. Njen oče Anton je akolit in pomaga pri našem bogoslužju. Po rodu je iz Juršč (Knežak), njena mama Anica r. Miklavc pa je iz Male Bukovice pri Ilirski Bistrici.

Judy je najprej obiskovala farno osnovno šolo Krištusa Kralja v Bass Hillu, nato se je vpisala v srednjo šolo Mt. St. Joseph, Milpera, zadnji dve leti pa je bila na Nazareth College v Bankstownu. Vseh šest gimnazijskih let je imela tudi sobotni pouk slovenščine na državni šoli v Bankstownu, izbrala slovenščino za maturitetni predmet (leta 1984) in bila med maturantki prva po uspehu.

Po maturi se je Judy vpisala na sydney-sko N. S. W. univerzo ter po štirih letih prejela diplomu "Bachelor of Social Work". Med študijem in med šolskimi počitnicami pa je imela že kar veliko praktičnega dela ter si je pridobila zlasti precej izkušenj pri delu za umsko prizadete odrasle. Nekaj časa je bila zaposlena v Liverpoolu v zdravstvenem centru kot svetovalka za razne zakonske in družinske probleme. Vodila je tudi srečanja žena mornarjev v Hammonville ter delovala v Prince of Wales bolnišnici v Randwicku kot svetovalka materam z bolnimi otroki, pa posvečala svoj čas tudi med kronično bolnimi in ostarelimi ljudmi v do-

PISMO V TUJINO

DOLGO JE ŽE TEGA,
KAR SI ŠEL OD NAS.
VSAK VEČER OBJOKAN
MAMIN JE OBRAZ.

VEŠ, KAJ SI OBLJUBIL,
KO SI SE POSLAVLJAL?
DA VSAK MESEC DVAKRAT
S PISMOM SE BOŠ JAVLJAL
IN DA KMALU VRNEŠ
SE BOGAT DOMOV
IN NAM KUPIŠ V MESTU
VRT IN DOMEK NOV.
MENI PA POSEBEJ ŠE
SI OBLJUBIL ZAJČKA
IN PAJACKA, KI MEŽI,
KADAR V ZIBKI AJČKA ...

ZDAJ GLASU OD TEBE
NI ŽE LETO DNI ...
KAJ JE S TABO, OČKA,
TAM V AVSTRALIJI?

Mirko Kunčič

movih za onemogle. Ker je iz priseljene družine, jo je posebej zanimalo delo za priseljence in begunce ter je pomagala primerom, ko so skušali dobiti azil v Avstraliji. To ji je vsekakor dalo priliko za širši vpogled v medkulturno socialno delo. Poleg številnih nalog, ki so bile del njenega študija, je izvedla tudi anketo med našimi družinami v Sydneyu, kako rešujejo svoje probleme in kaj pričakujejo od svojih otrok.

Judy zelo rada pomaga v slovenskem verskem središču v Merrylandsu, ne le z branjem beril in prošenj pri bogoslužju in skrbjo za razdelitev tekstov med vernike, ampak tudi s pisarniškimi posli in pa s poukom slovenščine v Slomškovi šoli. In ker rada pomaga, kjer le more, se je včlanila tudi v organizacijo "Amnesty International".

Judy želimo veliko božjega blagoslova in uspeha pri njenem poklicu kot socialna delavka. Prepričani smo, da bo s svojim delom veliko koristila tudi naši slovenski skupnosti v Sydneyu, saj se je vsa leta študija živo zanimala zanjo in je zavestno sama njen del.

MELBOURNE, VIC. — Za izboljšanje odnosov med etničnimi skupinami in policijo države Viktorije priredi Ethnic Affairs Police Liaison Committee (Ethnic Liaison Officer je g. I. Kolarik) vsako leto reprezentativno prireditev v povezavi z izbranim etničnim klubom. Namen vsakoletnega prijateljskega srečanja članov policije z etničnimi skupinami je doseči boljše odnose in odpravljanje morebitnih predsodkov, ki so jih prinesli priseljenci iz totalitarnih držav. V Avstraliji pa je policija le za vzdrževanje javnega reda in miru, v pomoč in zaščito posameznika, vse je predpisano z zakoni in zajamčeno z ustavo.

Letos je bilo izbrano slovensko društvo PLANICA, Springvale, da sodeluje pri organiziranju večera. Tako se je 21. oktobra 1988 zbralo v prostorih Planice v Keysborough, ki ima največjo slovensko dvorano v Melbournu, okoli petsto gostov. Ti so bili v glavnem iz vrst policije, potem pa še povabljeni predstavniki raznih viktorijskih etničnih organizacij. Poudarek slavnostnemu večeru so dali poleg načelnika viktorijske policije (Chief-Commissioner g. Glare) in višjih uradnikov, visoki uradni gostje kot minister za višješolstvo in etnične zadeve ga. C. Hogg, direktor zveznega emigracijskega urada g. Brown, dalje predsednik EAPLC-a g. Borg in drugi.

Tajnica PLANICE ga. Metka Lenarčič je pozdravila navzoče in predala besedo predstavniku policije. Letošnji odlikovanec je bil g. Castello, španskega porokla. Po izmenjavi daril in pohval — za "Planico" ga. Lenarčič, Lucija in Štefan Srnc — je sledil slovenski narodni ples z desetimi pari. Učenci etnične šole društva "Planice" v lepih narodnih nošah pod plesnim vodstvom ga. Lenarčičeve so se res postavili. Svojo glasbeno točko je dodal še Lenti Lenko.

Potem se je pričel družabni večer s plesom ob prijetni spremljavi policijskega orkestra. Za prigrizke je bilo odlično preskrbljeno in mnogi se niso mogli načuditi, da so vse tako odlično organizirali požrtvovalni starši nastopajoče plesne skupine.

Vsi navzoči so bili z večerom in gostoljubnostjo "Planice" zelo zadovoljni. Prireditev je bila res velik uspeh, v ponos društvu in slovenski skupnosti. Čestitamo! — Poročevalec.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

WERRIBEE, VIC. — Iskreno bi se rad javno zahvalil vsem rojakom, pa tudi prijateljem drugih narodnosti, ki so mi v mojem najtežjem času stali ob strani. Ob tragični smrti ljubljene žene STEFKE, ki je preminula za posledicami prometne nesreče, v kateri smo bili na poti iz Slovenskega doma "Planica" (Springvale) domov proti Werribee, so me osebno tolažili ali nam pismeno izrekli sožalje. Saj ne vem vseh naslovov — zahvalil sem se jim po slovenskem radiu 3EA in zdaj še preko "Misli". Zahvaljujem se tudi vsem, ki so se nam pridružili ob pogrebni maši in drago pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, ter njeno gomilo prekrili s cvetjem.

Posebna zahvala velja p. Baziliju in slovenskim sestram, članom kluba "Veseli lovci" v St. Albansu in društvu "Planica", kakor tudi družinam Plevnik in Marn iz St. Albansa, gospe Štefki Valentan in mnogim nepoznanim po imenu. V veliko tolažbo so nam bile duhovnikove ohrabrujoče besede pri pridigi, v kateri je lepo nakazal življenjsko pot blage pokojnice in njeno trpljenje.

To zahvalo izrekam tudi v imenu svojih otrok in njihovih družin Mueller, Perić, Wagner, Rauwolf in Fandel.

Naj omenim tudi, da smo po odhodu gostov po pogrebu našli hišni ključ, katerega je moral gotovo izgubiti eden teh, ki so se udeležili pogreba. Lastnik ga lahko dobi pri mojem bratu Štefanu, v garaži na naslovu 265 Nicholson Street, Footscray. Telefonska številka je 685 176.

Se enkrat: Bog povrne vsem! — Stanko Mersel

Težko preizkušanemu bratu Stanku se pridružujem tudi jaz z iskreno zahvalo p. Baziliju in sestram ter vsem udeležencem tako lepe in pomembne pogrebne službe božje. Posebna zahvala zlasti lovski družini S. D. Planica kakor tudi "Veselim lovcem" iz St. Al-

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2163

72 3093

Sydneyjskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberru A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

L. & E. K. Bayside Printing Service

Slovenska tiskarna

Poročna naznanila — Listke za konfete
Krstne Listke — Zahvalne Kartice
Vizitke — Pisemske Glave
Ter vse vrste knjig in računov.

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

bansa, ki so se v tako lepem številu prišli posloviti od drage svakinje ŠTEFKKE MERSEL. Bog naj bo z Vami vsemi! — Žalujoci Milena in Štefan Merzel ter otroci.

MERRYLANDS, NSW — Sydneyški tipkariji dodajam še kratko poročilo o žegnanju na naši sydneyški podružnici Wollongong (Fig Tree). Če ni več prostora v mojem poročilu, pa naj gre v rubriko "Križem avstralske Slovenije" — bo ravno tako prav.

ŽEGNANJE V WOLLONGONGU smo imeli tudi letos na nedeljo po prazniku Vseh svetnikov, katerim je posvečena tukajšnja slovenska cerkva. Sicer je bila sveta maša že na vigilijo praznika, 31. oktobra, zunanja slovesnost pa je bila 6. novembra. Sveto mašo smo imeli tokrat že ob dveh popoldne. Cerkev je bila okusno okrašena — pa saj je tako vselej, kadar je tam služba božja. Ker je v klopih zmanjkalo prostora, so morali nekateri stati zunaj cerkve. Po bogoslužju smo zapeli Zahvalno pesem — saj je bila zahvalna nedelja — in imeli blagoslov z Najsvejšim.

Po maši smo se zbrali v društveni dvorani, kjer je nastopil mladinski zbor "Zlati glas" in še nekateri posamezni glasbeniki in pevci. Posebnost tega popoldneva pa je bil prvi javni nastop moškega zbora "Planica", ki nam je res ubrano zadel nekaj naših narodnih in umetnih pesmi. Zbor sestavlja sedem mož: Maks Vočanec (je tudi voditelj zbora), Janez Marinič, Jože Komidar, Pepi Mezgec, Alojz Sturm, Franc Koprivc in Janko Grivic. Zboru želimo, da bi se številčno še pomnožil ter žele veliko uspehov v bodočnosti.

Po sporedu je bilo kosilo, kdor si ga je seveda hotel naročiti.

Podobno prijetno srečanje se nam spet obeta na Miklavževanju, v nedeljo 11. decembra ob šestih zvečer: torej po slovenski maši, ki jo bomo pričeli ob petih. Vabljeni! — P. Valerijan

GREYSTANES, N. S. W. — Na misijonsko nedeljo, 23. oktobra letos, je poteklo 25 let, odkar je p. Valerijan prispel v Sydney. Kako cenimo njegovo res misijonsko delo za nas sydneyške Slovence, smo mu pokazali že to nedeljo, ko sta ga pred mašo s šopkom cvetja pozdravila mlada predstavnika naše skupnosti, Olga Gomboc in Peter Šarkan.

V nedeljo 30. oktobra pa smo dragemu patru Valerijanu pripravili po maši v dvorani posebno praznovanje. Tekala sem po dvorani in naročala: "Da patru močno zaploskamo, ko stopi v dvorano! . . . Pevci, da boste pripravljeni . . ."

ln ni nam bilo treba dolgo čakati. P. Valerijan je bil ob vstopu presenečen, tako bučen je bil pozdrav. A nekdo ga je klical v zakristijo in je moral takoj nazaj ter smo ga spet čakali. Ko je ponovno prišel in sprejel drugi val ploskanja ter dobil rdeč nagelj na prsa, sem ga pozdravila s šopkom cvetja v imenu celotne skupnosti. Napovedala sem tudi pevce, ki so mu zapeli štiri pesmi. Tudi sem mu recitala zahvalno pesem in v šaljivem tonu povedala nekaj prigradnih iz patrovega 25-letnega življenja med nami.

Gospa Albina Kalc je patru izročila darilo v imenu vseh štirih delovnih skupin, Karmen Kalc v imenu mladine, Štefan Šernek se ga je spomnil v imenu Slo-

Melbournskim Slovcem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 4657060

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

venskega društva Sydney. V imenu igralske družine mu je izročil darilo Ivan Koželj ter med drugim povedal, da so se ob patrovem prihodu pred 25-imi leti ravno učili igrati "Pri belem konjičku". No, in zdaj je po naključju spet na vrsti in mu jo bodo 12. novembra ponovno zaigrali.

Po zahvalnem govoru p. Valerijana sva mu z gospo Lizo Kociper pomagali razrezati veliko lepo torto. Nekdo je pripomnil, da pater ne je torte, pa smo se takoj oglasili, da nič ne de. Glavno, da jo razreže — pojedli jo bomo pa mi. Res smo jo razdelili med vse prisotne v dvorani. Seveda je tudi p. Valerijan dobil svoj del.

Prisrčno se zahvaljujem vsem gospem, ki ste mi pomagale pri organizaciji tako prisrčnega domačega praznovanja. Posebej zahvala tudi moškemu pevske-mu zboru SDS "Lipa", ki ga vodi g. Jože Urbas. Kljub kratkemu času za vajo so se pevci odlično izkazali.

Spominjamo se p. Valerijana tudi v naših molitvah, da bi med nami še dolgo ostal čil in zdrav. Vam, dragi p. Valerijan, pa v imenu naše skupnosti tudi preko Misli izrekam toplo zahvalo za delo in trud dobe četr-t, stoletja. — Danica Petrič

MERRYLANDS, N. S. W. — Želela bi pozdraviti vse tiste rojake, ki smo se skupaj vozili iz Genove proti Avstraliji. Bilo je leta 1967 na ladji GALILEO GA-LILEI in v Fremantle smo dospeli 5. januarja. Prijate-lji so izstopili v melbournskem pristanišču, mi pa smo nadaljevali pot proti Sydneyu (Campsie), N. S. W.

Leta hitro teko, izgubili smo zvezo in še imen se skoraj ne spominjam več. Vedno bolj mi je žal, da si ne dopisujemo kot stari znanci, saj smo se vso pot imeli res lepo, bili kot ena družina ter imam na vse najlepše spomine.

SADNA DREVESCA — cepljene s l i v e,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.

Naročila pošljite na: **Viktor Lackner,**
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po **Ivanu Mejaču v Melbourneu: (3)435 0127**

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garantirano.

V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

Z iskreno željo, da bi se še kdaj srečali, vse takratne sopotnike prisrčno pozdravljam. Če bo kdo od njih bral te vrstice, naj se prosim oglasi pismeno ali po telefonu! S spoštovanjem — **Ivanka Jakopič, Unit 33, Uren Place, Merrylands, N. S. W. 2160.** Številka te-telefona je (02)637-7306.

REŠITEV oktobrske križanke

Vodoravno: 3. posestvo; 8. rjav; 9. tihotapi; 11. pra-vopis; 13. Raka; 15. sposoben; 18. Turjačan; 19. zr-no; 21. medvedek; 25. naglavna; 26. plaz; 27. sloves-no. — Navpično: 1. krop; 2. Paka; 4. osip; 5. Eros; 6. Trata; 7. ovira; 9. topot; 10. hiter; 12. ropar; 14. krave; 16. bukev; 17. njiva; 19. zanos; 20. naglo; 21. maje; 22. dnen; 23. dolg; 24. koza.

Rešitev so poslali: Ivan Lapuh, Sestre Slomškovega doma, Francka Anžin in Marija Špilar, Jože Štritof, Ivan Podlesnik, Sestra Petra Kropich, Vinko Jager, Li-dija Čušin, Jože Grilj, Jakob Horvat, Nada Pezdirc.

Žreb je izbral za nagrado Jakoba Horvata.

"Mojster, kaj pa predstavlja ta vaša slika?" — "Ov-ce na travniku." — "Kako, saj ni nobene trave na sli-ki." — "Jasno, ko so jo pa ovce pojedle." — "Pa tudi nobene ovce ne vidim na sliki." — "Le kaj naj bi po-čele ovce na travniku, na katerem ni trave!?"

+ + +

Polica j ustavi na cesti star avto.

"Le kako sploh veste, koliko vozite na uro, ko ima-te pa števec razbit in ne kaže," maje z glavo ob pre-gledu.

"O, vem, vem! Ko vozim 30 kilometrov na uro, se tresejo odbijači; ko vozim 40 kilometrov na uro, se tresejo vrata in šklepečejo okna; ko vozim več, se pa tresem jaz."

SN

foto-slikar

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično

• Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak
Melbourne,
Victoria

367 8405

**S M E H
JE NAJBOLJŠE
ZDRAVILO
BREZ RECEPTA**

/Uvoženo iz domovine/

+ Mnogi danes izstopajo iz stranke, ne pa iz avtomobilov.

+ Samo naivnež lahko sprašuje, kam vodi pot brez izhoda.

+ Vse kaže, da bomo lepšo prihodnost dočakali ostareli, senilni, bolni, tresoči . . . Tisti, ki bodo umrli že prej, ne bodo imeli te sreče, da bodo dočakali lepšo prihodnost.

+ Namesto vremenskega poročila – enotnost! V Jugoslaviji smo dosegli izjemno složnost, izjemno enoten položaj: Davi je bilo po vsej državi slabo vreme . . .

+ Glava, ki kima, je še vedno na vratu.

+ V političnih šolah so nesmrtniki glavni predmet.

+ Če je verjeti temu, kar vidim na TV in berem po časopisih, potem se mi zdi, da je preveč odprtih vprašanj in premalo zaprtih tovarišev.

+ Napake nezmotljivih so vedno usodne.

+ Za graditev socializma smo porabili toliko denarja, da ga zdaj zmanjkuje za vse drugo.

+ Medtem, ko smo dvigovali roke, so nam praznili žepce.

+ Pri nas je vse narobe: namesto neumnosti smo obdavčili pamet.

“Jure me je včeraj povabil na šampanjec, potem me je pa prosil za posojilo.”

“Pa si mu ga odrekel?”

“Seveda, a šele potem, ko sva izpraznila peto steklenico.”

Na nekem nagrobniku je pisalo: “Draga Micka, dobro vem, da te moje solze ne bodo oživele. Zato pa ne prestanem jokam.”

+ + +

Na neki postaji odpre potnik v vlaku okno in vpraša mimoidočega: “Katera postaja pa je to?”

“Železniška.”

“Vem, ampak . . .”

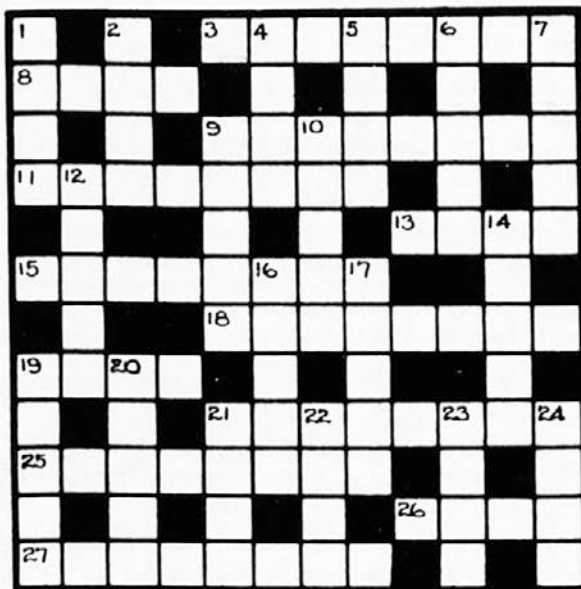
“Če veste, kaj pa potem sprašujete?”

Križanka / Ivanka Žabkar /

Vodoravno: 3. šolski prostori, razredi; 8. kruh, s katerim je Bog hranil Izraelce v puščavi; 9. prhnoba, plesen; 11. vrsta testenin; 13. druga beseda za zgodnja; 15. seme položiti v zemljo; 18. slušatelj na vseučilišču; 19. posebno stanje vode; 21. norčavo ime za krojača; 25. nehote (je) izgubljal tekočino iz posode; 26. vinjen, pod vplivom alkohola; 27. gotovo stvar uporabiti v slabe namene.

Navpično: 1. muslimanski verski voditelj, tudi: posejdem; 2. znamenje; 4. glasbilo iz družine godal; 5, staro jme za gozdove, ki ni več v rabi; 6. sveta podoba pri pravoslavcih; 7. ista, prav taka; 9. s kolovratom je v vezi; 12. prijeten vonj (tujka); 14. del vsakega kmečkega posestva; 16. delovna skupina (tujka); 17. najvišji končni smoter (tujka); 19. vsaka zmaga v bitki prinese nasprotniku; 20. različno, ne enako; 21. ime indijskega boga; 22. kliče k sebi; 23. manjši kos blaga; 24. žensko pokrivalo.

Rešitev pošljite na uredništvo do 6. decembra, ko bomo žrebali nagrajenca!

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtni spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jožeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbournu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1988 so še na razpolago: zbirko štirih lepih knjig naročite pri nas za ceno 30.– dolarjev (poština posebej).

CELOVŠKE pa so že pošle.

Knjiga **SLOVENIAN HERITAGE I.** (zbral dr. E. Gobec) je pošla in čakamo na novo pošiljko.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109
Telefon: 842 5666

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja
(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,
zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL
1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666